

DE MISTHOORN

SOCIAALPOLITIEK WEEKBLAD

Nadruk toegestaan, mits met volledige bronvermelding

UITGAVE STICHTING DE MISTHOORN

Hoofdredacteur J. NIJSSE

Wetenschappelijk redacteur: Dr. P. MOLENBROEK
Redactie en Administratie PRINSENGRACHT 346,
AMSTERDAM-C — Postbus 367 — Telefoon 38895Abonnementsprijs voor Nederland f 1.25 p. kw.; f 4.75 p. jaar.
Buitenland f 6.— per jaar; alles franco per post. Losse num-
mers 11 cents. — Advertentietarieven op aanvraag.
Postgiro 322600 ten name van Stichting De Misthoorn.„Verlos ons van deze mensen”
Haagsche ambtenaren blijven falen

Twee weken geleden heeft heerbanleider Feenstra, commandant der Haagsche W.A., middels „De Misthoorn” de aandacht gevestigd op de menschonteerende wantoestanden, die op verschillend gebied in Den Haag heerschten, en door den wethouder van sociale zaken, Buurman, werden getolereerd of zelfs bevorderd.

Wij wisten destijds, toen wij onze aanklacht tegen dezen Buurman, als typische vertegenwoordiger der plutodemocratie, schreven, dat wij spraken namens honderden en duizenden volksgenooten in Den Haag, die gebukt gaan onder de slavernij van wat het vroegere regime „sociale zorg” en „hulpbetoon” placht te noemen. Een noodkreet uit het volk, die een schril licht werpt op de praktijken van de Haagsche volksmenners, is afgedrukt op blz. 2. Het is onder de hulpbehoevenden in Den Haag bekend, dat wie eenmaal in de klauwen van de door Buurman aangestelde ambtenaren van Maatschappelijk Hulpbetoon viel, prijsgegeven was aan de ergste terreur. De ambtenaar achter het loket, die zijn slaven op de meest onbeschofte en tartende wijze dorst te behandelen, en de controleur, die op huisbezoek niet kwam als trooster, doch trachtte den arme nog eenige weken steun te ontrooven, zijn gevreesd als de pest. Het is geen wonder, dat juist uit de rijen der W.A. de kreet om werkelijke gemeenschapshulp aan deze noodlijdende volksgenooten is opgestegen. Vele weermannen immers, arbeiders, die thans weer, dank zij den nieuwen tijd, de vreugde van den arbeid kennen, die er weer trotsch op zijn, dat zij hun arbeidseer kunnen uitdragen, waren vroeger, onder het oude democratische regime, waarin Buurman een der steunpilaren geweest is, aan den rand van den afgrond gebracht en hebben de verschrikkelijke werkloosheid aan den lijve ondervonden. Goede, betrouwbare, eerlijke mensen zijn het, doch jarenlang in slavernij gehouden door de instelling, die zich noemde Maatschappelijk Hulpbetoon, maar die noch maatschappelijk was, noch ooit werkelijk hulp betoonde. En het zijn niet alleen deze weermannen, maar duizenden andere arbeiders, die thans nog buiten onze gelederen staan, welke allen vervuld zijn van een diepen wrok tegen een instelling, die, aangewezen om hun en hunne gezinnen hulp te verleen in tijden van nood, ondervonden, dat hun in de door Buurman aangewezen stempellokalen niets werd gegeven, maar alles werd ontnomen.

Waaruit recruteerde nu Buurman zijn maatschappelijke werkers?

Overall heeft men hen vandaan gehaald, soms zelfs uit de reclasering. De plaatsing van den agent van politie, die verantwoordelijk was voor den aanslag op den Vaandrig Kievit van de W.A. en onlangs door den Vrederechter tot gevangenisstraf werd veroordeeld, bij Maatschappelijk Hulpbetoon, spreekt boekdeelen. Deze man is nog steeds in functie. Indien men het optreden van een groot aantal dezer ambtenaren gadeslaat, dan begrijpt men, dat M.H. is geworden tot een onder het volk gehate instelling, die uitsluitend volgens de letter, maar nimmer volgens het hart kon handelen. Weliswaar bestaat er een

school voor maatschappelijk werk, doch zij kost den cursisten geld en is niet verplichtend, wat tot gevolg heeft, dat slechts ca. 60 der 500 ambtenaren deze school bezoeken. Het is niet overdreven, wanneer men zegt, dat het overgrote deel der ambtenaren ieder menscheijk gevoel mist. Zij zien de krotten niet eens meer, waar zij komen, want nimmer heeft men voorstellen tot verbetering gehoord. Ook hier beschuldigen wij Buurman en de onder hem staande verantwoordelijke ambtenaren van Maatschappelijk Hulpbetoon van verregaande tekortkomingen in hun beleid.

Nog nimmer heeft M.H. zich afgevraagd, of de steunnormen voor groote gezinnen wel voldoende zijn, opdat deze mensen de hun toegewezen levensmiddelenbonnen kunnen omzetten in levensmiddelen. Vast staat, dat dit niet het geval is en hoewel enkele maanden geleden van gezaghebbende zijde werd verklaard, dat ons prijsniveau is gestegen, heeft Maatschappelijk Hulpbetoon daar nimmer rekening mee gehouden, doch gaat integendeel op een moment, dat de ouderdoms- en invaliditeitsrenten worden verhoogd, over tot een steunherziening naar beneden.

De reglementen van M.H. zitten vol onsociale trekken. Een voorbeeld:

Iemand vindt na lange werkeloosheid eindelijk werk. Gaat hij b.v. zes weken aan den slag, dan verplicht men hem wachttermijnen te maken, voordat hij weer in steun kan worden opgenomen. Het is nog onlangs voorgekomen, dat de steuntrekkers, die 9 dagen hadden gewerkt, de mededeeling ontvingen, dat zij 1 week moesten wachten, alvorens zij weer in den steun konden worden opgenomen.

Hoewel er van Duitsche zijde op werd aangedrongen steunaanvragers onmiddellijk te helpen en pas daarna een onderzoek in te stellen, heeft men van de zijde van M.H. daaraan geen gehoor geschonken. Men blijft aan starre voorschriften vasthouden. Deze starheid op zichzelf is reeds een aanklacht in dezen dynamischen tijd.

Nu staat daar een ambtelijk apparaat, vastgeroest in reglementen, zonder de nooden van het volk te zien en zonder ook maar iets te doen om daadwerkelijk opbouwend werk te verrichten. Bevroren in een charitatief omhulsel, is het de meest gehate instelling van Den Haag.

Verschillende instellingen, waarmee M.H. nauw samenwerkt, zooals b.v. Centraal Woningbeheer, worden beheerscht door den zelfden a-socialen geest.

De zoeven genoemde instantie is o.m. belast met het toezicht op de gemeentewoningen, waaronder zich ook de voormalige controlewoningen bevinden, die veelal bewoond worden door armlastigen. De leidinggevende figuur van Centraal Woningbeheer is een vrouw, die zich tegen een hoog salaris weliswaar sociaal werkster noemt en uit dien hoofde ook in maatschappelijke commissies zitting heeft, doch zonder eenig sociaal gevoel is. Zij is blind voor den grooten nood en

staat steeds klaar met haar vonnis, een vonnis, waarin altijd haar afschuw voor groote gezinnen tot uiting komt, die door de hemeltergende verwaarloozing der democratie aan den rand van het pauperisme zijn gebracht. Inplaats dat haar ambtenaren, die wel eens huisbezoeken doen, afdalen in de details van de hun toevertrouwde gezinnen om daardoor de oorzaken van de wanhoop, waarin deze zijn gekomen, vast te stellen, bepalen zij zich tot een oppervlakkig onderzoek en de vastlegging van felten, zooals deze op een gegeven oogenblik voor hen liggen.

Met angst en huivering zien vaak de geslagen gezinnen deze ambtenaren op huisbezoek komen en hooren met verbeten woede de dreigementen aan, zooals: „Denk om de kinderpollitie” of „Ik laat je ontluisen”, of „Je gaat naar het tehuis voor onbehuisten”, enz.

Dit is in korte trekken een beeld van het „sociale” werk, zooals het in de gemeente Den Haag wordt beoefend. Een werk, dat verouderd is, omdat het charitatief is en verricht wordt door menschen, wier geheele denken onsociaal is. Het is nu de tijd, dat men de handen ineenslaat om met W.H.N. en N.V.D. op nationaal-socialistischen grondslag te bouwen aan een werkelijk sociale gemeenschap.

Zelfs voor de blinden, werkzaam in de Gemeentelijke werkinrichting voor blinden, kende de gewezen sociaal-democratische bewindhebber geen mededoogen. Voor hen werd 1. November i.l. een nieuwe loonregeling ontworpen, uitgedacht door den Heer Riemvis, directeur van M.H. en goedgekeurd door Buurman.

Vóór dien datum verdienden alle blinden voor de door hen te verrichten werkzaamheden een bedrag van f 20.— tot f 24.— per week. Dit was dus loon en er werd niet op gelet, of zij nog invaliditeitsuitkeering hadden en of kinderen geld inbrachten.

Thans worden alle inkomsten van het loon afgehouden met het gevolg, dat deze menschen, die het toch al niet te breed hebben, zich zeer achteruitgesteld gevoelen. Het Bestuur van de afd. Den Haag van de Blindenorganisatie wendde zich — echter tevergeefs — om hulp tot den heer Riemvis. Typisch voor de mentaliteit en den gedachtengang van deze lieden, die als hoofd eener dergelijke inrichting toch maatschappelijk moesten denken en hulp moesten verleen, is, dat Riemvis het tijdens dit onderhoud betreurde, dat enkelen blinden hun 75 pct. duurtetoeslag, welke onaantastbaar is, niet kon worden ontgenomen! Welk een mentaliteit!

Ook de loco-burgemeester vond geen gronden aanwezig om tot verandering over te gaan. In zijn antwoordschrijven merkt hij zeer fijngevoelig op, dat de blinden voor de gemeente geen loonend werk verrichten en deze instelling elk jaar de gemeente geld kost.

Inmiddels bereikte ons het bericht, dat na onzen eisch tot ontslag van Buurman als wethouder van sociale zaken, in deze aangelegenheid plotseling een gunstige beslissing is genomen.

Op grond van het bovenstaande kunnen wij vaststellen, dat de sociaal-democraat Buurman, die jarenlang de couranten gevuld heeft met de producten van zijn ijdelheid, het vertrouwen der sociaal-democratische arbeiders schandelijk heeft misbruikt om alleen zijn eigen belangen te kunnen dienen. Hij staat echter niet alleen: er zijn meerderen, die denken, zooals hij, die zich nog steeds vastklemmen aan hun baantjes, die goed betaald worden en die nog heulen met hun jodenvrienden. De nood van de arbeiders is hun heil. Zij hebben alleen angst dat de felle strijders van de nieuwe orde straks verantwoording zullen vragen voor hun wandaden. Het uur van reken-schap geven nadert: „De Misthoorn” is paraat, de W.A. is paraat. Wij kennen hen, de volksvreemde elementen, de jodenknechten, vrijmetselaars en kapitalisten. Doch ook de arbeiders leeren zien, dat hun vroegere leiders, waarvan Buurman er één was, hen bedrogen hebben. Zij beginnen den moed te krijgen om met de oude partijen en doctrines te breken en dat geeft hen de kracht de vroegere internationale den rug toe te keeren en hun weg te zoeken in de volksgemeenschap. Dat geeft hun het geloof terug van arbeidsvreugde en arbeidseer.

De eerste daad door de W.A. is reeds verricht. Aan den eisch, gesteld in „De Misthoorn”, dat de schender van het volksbelang Buurman ontslagen zou worden, is bereids gevolg gegeven. Het geval Buurman staat echter niet meer op zich zelf. Veel valt er op te ruimen, dat rot en door-en-door vergaan is. De zwarte soldaten marcheeren, en zij openen een nieuw tijdperk, waarin de macht van den arbeid die van het goud zal vernietigen!

Den Haag 3 maart 1942.

Mijnheer

Wij hebben het blad de misthoorn gelezen, wat zijn wij blij dat jullie toch eens deze menschen van maatschappelijk hulphetoon en haags criviseomite de waarheid zegt, maar het is nog lange niet genoeg, voor wat ze ons aangedaan hebben al die jaren, hoe vreselijk slecht ze tegen ons waren en dan die heeren die ons in huis beaagden, vrouwen en moeders beledigd, ook hun eer van moeder gekrenkt. We mochten geen klacht laten hooren of we namen zonder steun ja mijnheer viert jullie nu voor al die heertjes ook eens zonder medelijden, dan zullen wij ons eerst vrij voelen, zo lang die menschen over ons de baas spelen durven wij ons niet veel roeren. Ze zeggen nu dat de Duitsers toch niets doen en dat de n.s.b. het niet kan.

Wij menschen willen ook anders. Die slagger hoe beter, maar verlos ons eerst van die slechte menschen, wij kunnen onze naam nog niet aan jullie geven, als ze er achter komen dat we aan de misthoorn behyjen zitten wij morgen anders cent.

Een heer moeder

ZAL INDIË ONTWAKEN?

Japan rukt op - Bose roept

(Van onzen buitenlandschen medewerker)

IN deze bewogen dagen, nu Japansche troepen de grenzen van Birma, den drempel van het eigenlijke Britsch-Indië reeds hebben overschreden en de Nationalistenleider Soebhas Chandre Bose de Indiërs in een radioboodschap oproept tot den strijd voor de onafhankelijkheid, tegen het Engelsche imperialisme, dringt zich de vraag op, hoe het toch mogelijk was, dat een groot land met meer dan 320 miljoen inwoners zich straffeloos liet beheerschen en uitsluiten door een handjevol Engelsen.

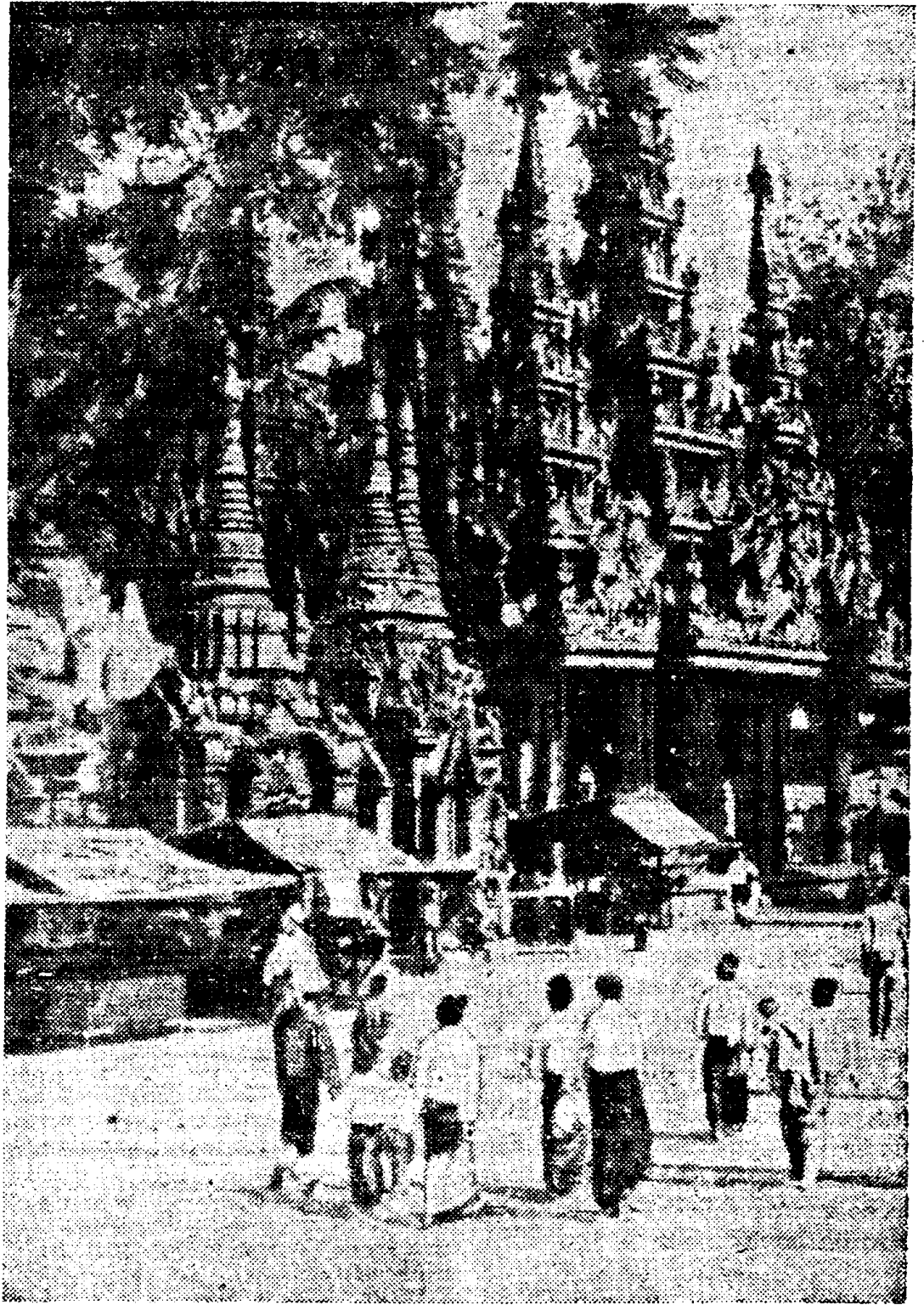
Het stellen van deze vraag is gemakkelijker dan haar te beantwoorden. De machtspositie, welke Engeland zoolang in Indië heeft weten in te nemen, berust niet op de tachtigduizend blanke soldaten, die daar — in vreedstijd — in garnizoenen lagen. Evenmin als zij berust op het feit, dat nog 170.000 inlandsche soldaten het Britsche gouvernement ter beschikking stonden. De Indiër staat met een door ons onbegrepen onverschilligheid tegenover den dood en geen angst zijn leven te verliezen zal hem ooit weerhouden, datgene te doen, wat hij meent te moeten doen.

Maar Britsch-Indië is geen volk en het is geen staat. Britsch-Indië bestaat voor tweevijfde deel uit circa 700 afzonderlijke staatjes, welke, onder supervisie van Engeland, door inlandsche vorsten geregeerd worden. De bewoners van deze 700 staatjes verschillen, gelijk hun heerschers, in ras, godsdienst en taal dikwijls meer van elkaar dan hier in Europa b.v. een Fin van een Italiaan of een Ier van een Bulgaar. Hun belangen zijn, veelal vermeend, tegenstrijdig. Daarom haten

zij elkaar, intrigeeren tegen elkaar en verdoen hun tijd in onderlinge twisten, zonder ooit tot een resultaat te komen.

De rest van Britsch-Indië, ca. driedvijfde deel, staat onder rechtstreeksch Engelsch bewind. Maar deze rest bestaat opnieuw uit ongeveer 180 verschillende volken en volkjes, met opnieuw even zoovele verschillen en tegenstellingen. Engeland's taak, de „orde" in dit mozaiek van staten, volken, rassen, talen en godsdiensten te bewaren, bestond dan ook in hoofdzaak uit het toespitsen van tegenstellingen, het aanwakkeren van twisten, overal daar waar het Britsche imperiale belang dat kon gebruiken.

Nagenoeg tweederde deel van de bevolking van Britsch-Indië bestaat uit Brahmanen. Nochtans kan ook hier niet van een religieuze eenheid worden gesproken, want deze Brahmanen verdeelen zich, de kleine niet eens meegerekend, in niet minder dan ruim tachtig verschillende sekten. Waarnaast de kasten staan. Deze kasten, met hun kastengeest, zij zijn de vloek van Britsch-Indië. Leven de volken, de rassen, de godsdiensten, de staten van Britsch-Indië reeds in haat met elkaar, diezelfde haat, maar dan tot in het honderdvoudige versterkt, zal men opnieuw bij de kasten aantreffen. Is het bijvoorbeeld mogelijk, dat wanneer de latente godsdienststrijd toevallig in een rustig stadium verkeert, een Brahmaan en een Mohammedaan, op hun beurt wederom in vele groepen onderverdeeld, samen in één spoorwegcoupé reizen, geen twee belijders van denzelfden Brahmaanschen godsdienst, echter leden van verschillende kasten, zullen een dergelijk samenzijn, al zou dit ook

Een van de prachtige tempels in Rangoon

nog zoo tijdelijk zijn, één oogenblik dulden! Want reeds de schaduw van een lid eener lagere kaste, ge worpen op het maal, dat het lid van een hogere kaste zich voornam te nuttigen, maakt het beste voedsel voor hem oneetbaar... Toen eens, tijdens een der veelvuldige plaatselijke hongeroproeren, de armen van Madras zich opmaakten de Europeesche wijken der stad binnen te dringen, gelukte het niet de opdringende menigte met machinegeweervuur te verdrijven. Waar honderden vielen, namen duizenden de plaatsen der gevallen in. Toen werd besloten tot een charge met gummiknuppels. En het naar Europeesche maatstaven ondenkbare gebeurde: die even te voren niet te stuiten duizenden, die onverschillig bleven voor den dood door den kogel uit het Britsche machinegeweer, toonden zich eensklaps door een panischen schrik bevangen en ontruimden in allerijl de straten, zoodat binnen weinige oogenblikken, allen honger ten spijt, de rust weerkeerde. Waarom? Omdat de aanraking met een gummiknuppel, gehanteerd door een „onreine", de getroffen voor zijn leven ook „onrein" zou hebben gemaakt....

Wanneer men, laat ons zeggen een figuur als Gandhi, nadat tevoren miljoenen radiotoestellen in alle huizen zouden zijn aangesloten, voor den microfoon zou plaatsen en deze zou een rede houden, dan zouden niet alleen tientallen van mil-

lioenen door zijn woorden volkomen onberoerd blijven, omdat zij zijn taal niet zouden verstaan, doch tevens zouden tientallen van miljoenen zich haasten hun toestellen op de straten te smijten, uit angst alleen reeds door het hooren van zijn stem „verontreinigd" te worden...

De Drawida-stammen leveren prachtige soldaten — soldaten, die, deskundig aangevoerd en bekwaam geleid, het den Engelschen wel eens uitermate lastig zouden kunnen maken. Doch zij zijn verdeeld in duizend kasten. En liever dan elkaar te dienen, treden zij in Engelschen dienst....

In groote gebieden van Britsch-Indië regeert de honger. De leefsijdsgrens blijft er gemiddeld ver beneden de dertig jaar. De natuurlijke dood van den Britsch-Indiër is de ondervoeding — voor zoover hij niet den directen hongerdood sterft. Wie zich niet bukt voor den Engelschman — wie niet bereid is zijn leven te geven in ruil voor een handvol rijst, hij wordt prijsgegeven aan den honger en is gedoemd te sterven. De slavernij, officieel sinds jaar en dag verboden, ook door het „humane" Engeland, is het eenige belangrijke arbeidssysteem, dat Britsch-Indië kent. Bovendien worden duizenden van deze ongelukkige schepselen, die tenauwernood nog aanspraak kunnen maken op den naam menschen en die dan gemakshalve ook nog slechter dan

(Vervolg op pag. 6)

Een deel van de 2250 km lange Burma-weg

DE ROTTE APPEL

IN DE NEDERLANDSCHE KULTUURKAMER

Als gevolg van de publicaties in „De Misthoorn“ over de werkzaamheden van het Gilde Theater en Dans en meer in het bijzonder over de vakgroep Gezelschapsdansleeraren, hadden wij een korte bespreking met den Heer Wiers, die mede belast is met de leiding van deze vakgroep. Op ons verzoek ontvingen wij toen een nadere schriftelijke uiteenzetting van den directeur-generaal der Kultuurkamer, den heer G. Hoekstra, waaruit zou moeten blijken, dat de betreffende vakgroep wel voldoet aan de eischen, welke men redelijkerwijs aan dit instituut mag stellen.

Wij willen den schijn vermijden, dat wij onze lezers eenzijdig zouden inlichten en drukken het schrijven van de Kultuurkamer derhalve volledig af. Het aan het slot van den brief gevraagde „eherherstel“ kunnen wij echter, wanneer we de waarheid getrouw willen zijn, onmogelijk verleenen en wel op grond van een aantal argumenten, welke we hieronder zullen afdrukken. Hieruit toch zal den lezer zonneklaar blijken, dat er wel degelijk ernstige misstanden heerschen bij deze afdeling van de Kultuurkamer en tevens, dat het hoog tijd wordt, dat hier eens een bezem wordt doorgehaald. Wij verwachten van deze instelling in de eerste plaats een juist begrip van den nieuwen tijd en niet een democratische vriendjeskliek. Doch eerst de bewuste brief:

Naar aanleiding van het aangename onderhoud, dat de Bestuurder van het Gilde voor Theater en Dans dezer dagen met U mocht hebben, en bij welk onderhoud ik tot mijn spijt niet aanwezig kon zijn, deel ik U hierbij nog het volgende mede, ter aanvulling van de gegevens, die U omtrent de werkzaamheden van de Vakgroep Gezelschapsdansleeraren door derden zijn verstrekt.

Op 3 Maart 1941 werd de Vakgroep opgericht en het bestuur geïnstalleerd tijdens een bijeenkomst op het Departement van Volksvoorlichting en Kunsten, dus lang voordat er nog van een Kultuurkamer sprake was. Voordien hadden jarenlang allerlei, natuurlijk democratisch geregeerde, verenigingen van dansonderwijzers getracht betere vak-toestanden te verkrijgen, met als enig resultaat, dat de „collega's“ elkaar steeds feller beconcurrerden en op het laatste er geen droog brood meer te verdienen viel. Bovendien werd de spoeling zeer dun, doordat ieder, die daartoe lust gevoelde, zich als dansonderwijzer kon vestigen. Tevens zakte het peil van het dansonderwijs tengevolge van de ongebreidelde vestigingen tot een zoodanig gehalte, dat een groot deel van de Nederlandsche jeugd gebrekkige en vaak foutieve lessen kreeg. Dit klemde te meer, doordat de bekende jazzwoede en alle daarmee samenhangende exotische dansen de goede zeden ernstig bedreigden. En tenslotte waren lieden, die veroordeelingen wegens zedendelicten achter den rug hadden of van wie bekend was, dat zij morele defecten vertoonden, in de gelegenheid hun funesten invloed te doen gelden, wat bij dansonderwijs, vooral ten aanzien van minderjarigen, toch een hoogst gevaarlijke en ongewenschte toestand moest worden geacht.

De vakgroepopleiding, ter zijde gestaan door een Raad van Advies, had tot taak al deze misstanden uit den weg te ruimen. Dat deze taak niet licht was, zal ieder kunnen begrijpen. Des te moeilijker was deze saneeringsarbeid, doordat er nog geen enkele sanctie kon worden toegepast, want de Kultuurkamer was nog lang niet opge-

ERNSTIGE MISSTANDEN BIJ HET GILDE THEATER EN DANS

richt en bovendien waren er allerlei aanvallen in den rug af te slaan van lieden, die zich geroepen achtten het spreekwoord: „De beste stuurhut staan aan wal“ nog eens duidelijk te belichten.

De maatregelen, die werden genomen, waren vele. Allereerst werd getracht een zuivering onder de collega's tot stand te brengen. Zij, die nimmer een examen hadden gedaan of in het bezit waren van een „diploma“, afgegeven door de een of andere willekeurige dansschool, dan wel door een vereniging, die het met de exameneischen niet zoo nauw genomen had, werden opgeroepen voor een nieuw examen. Hierbij bleek, hoe noodig dit was, want van de pl. m. 150 kandidaten waren er vele tientallen, die niets, maar dan ook letterlijk niets wisten van de meest eenvoudige beginselen, die een dansonderwijzer moest kennen. Zij, die voor dit examen waren gekozen, werden verdeeld in twee groepen, n.l. een groep, die in de gelegenheid werd gesteld zich verder te bekwamen om later een her-examen te doen en een andere groep, die onvoorwaardelijk werd afgewezen, omdat zij een totaal gemis in aanleg vertoonden en nimmer in staat moesten worden geacht, behoorlijk dansles te kunnen geven. Vanzelfsprekend kan deze laatste categorie op eigen gelegenheid zich verder bekwamen en trachten later opnieuw examenen te doen, maar de Vakgroep neemt voor deze menschen geen enkele verantwoordelijkheid. De definitieve afwijzing is dan ook bedoeld als een waarschuwing in het eigen belang van deze menschen, die anders misschien nog vele honderden guldens aan lesgeld zouden gaan betalen, zonder eenige kans ooit te zullen slagen. De eerste groep, waarvan de Vakgroep dus aanneemt, dat zij nog een redelijke kans van slagen hebben, zullen in Mei a.s. her-examen kunnen doen en het is voor deze groep, dat het bewuste examen-programma werd uitgezonden.

Naast deze schifting op grond van de vakbekwaamheid werd een andere selectie toegepast. Zij, die het dansvak als „nevenberoep“ uitoefenden, werden voor de keus gesteld. Hieronder waren velen, die behoorlijke posities bekleedden en dan in de avonduren de dansonderwijzers, die hun brood in het dansvak moesten verdienen, beconcurrerden. Het spreekt vanzelf, dat velen het risico niet aandurften en liever de onzekere inkomsten van het dansonderwijs prijs gaven dan hun veilige en vaste baantje met pensioen, ziekteverzekering, ongevallenverzekering enz.

Daarna kwam aan de beurt het vaststellen van een minimum-tariefregeling, waarvoor een einde werd gemaakt aan de totaal ontoereikende prijzen. Verder werd een rayon-indeeling vastgesteld, er werden maatregelen genomen tegen concurrentie door middel van misleidende advertenties en circulaire's, er werden voorschriften uitgevaardigd teineinde filiaal-vorming te voorkomen, er werden besprekingen gehouden met politie-autoriteiten door het geheele land, kortom, er is ontzettend veel werk verzet. Wie wel eens de organisatie van een vereniging heeft geleid, begrijpt dat, vooral wanneer men bedenkt, dat de leiding van de Vakgroep ook nog haar eigen lessen moest geven om te kunnen leven. Vele vergaderingen zijn er belegd, telkens weer moesten er voorschriften worden uitgevaardigd om de ontduikingen der voorschriften, waartoe slimmerikken weer kans hadden gezien, tegen te gaan; alle prospectussen van de 600 aangesloten leeraren moesten worden gecontroleerd, enz., enz. Het Verbod van openbaar dansen stelde op 2 October de vakgroepopleiding voor nieuwe vraagstukken. Den leden van de vakgroep moest bericht worden gezonden, hoe zij hadden te handelen, om niet met de politie-verordening in conflict te komen. De meeste leden werden door dit dansverbod ernstig financieel gedupeerd en dus was de kans op ontduiking groot. De

leiding van de Vakgroep heeft zich alle moeite gegeven, o.a. door herhaalde waarschuwingen per circulaire, de leden op het hart te drukken, zich toch niet tot ondoordachte ontduikingen te laten verleiden.

Geachte Redactie, U heeft dit alles niet geweten, U is eenzijdig voorgelicht door enkelen, die zich gedupeerd gevoelen (waar gehakt wordt vallen spaanders), maar vindt U na dit alles zelf ook niet, dat zij, die beter weten, doch uit allerlei duistere motieven telkens verwijten maken en via het Hoofdkwartier van de N.S.B. of andere instanties en nu weer door „De Misthoorn“ deze Vakgroepopleiding trachten aan te vallen, het schaamrood op de kaken moesten hebben?

De door U bedoelde „verzekeringsagent“ was, voor hij in dienst trad bij de Kultuurkamer, chef van de Afdeling Assurantiën van het hijkantoor eener bankinstelling en speciaal het terrein van de sociale verzekeringen had zijn belangstelling. Bovendien heeft hij drie jaar opleiding gehad van den heer F. Primo in tooneel- en voordrachtskunst en een cursus van Mevr. Charlotte Köhler gevolgd. Verder was hij bijna 10 jaar tooneelrecensent aan verschillende bladen (Opr. Haarl. Crt. „Handelsblad“ en „De Waag“), terwijl zijn algemeene ontwikkeling behoorlijk is (einddiploma H.B.S., 5 j.c., Studie M.O. geschiedenis), zoodat ik meen hem gerust het bezicht op de vakgroepen van het Gilde Theater en Dans te kunnen toevertrouwen.

Tenslotte kan ik U nog mededeelen, dat in de maand December door de Vakgroep Gezelschapsdansleeraren een enquête is gehouden onder haar leden, teneinde de stemming te peilen. Van de 570 uitgezonden formulieren werden 300 terugontvangen. Hieruit bleek, dat 70 pct. daarvan het onvoorwaardelijk eens was met het beleid van de vakgroepopleiding, terwijl slechts 30 pct. op ondergeschikte punten eenige wijzigingen voorstelde. Van deze feiten kunt U zich te mijnen kantore overtuigen.

Het spijt mij, dat ik op Uw vorig schrijven niet zoo spoedig heb kunnen antwoorden, als ik wel gewenscht had, maar zooals U weet viel de aanmelding voor het Gilde Theater en Dans juist in de afgelopen vier weken en de Kultuurkamer heeft dezen stroom met zeer weinig personeel en een hoogst nijpend ruimtegebrek moeten verwerken, zoodat andere zaken wel wat zijn vertraagd.

Ik hoop, dat een en ander voor U voldoende reden zal zijn in „De Misthoorn“ de N.K.K. „eherherstel“ te verleenen. Mocht U dezer dagen in Den Haag komen, dan zal het mij aangenaam zijn kennis met U te maken.

Voor de Nederlandsche Kultuurkamer:
De Directeur-Generaal,
w.g.: G. HOEKSTRA

Wie is Kwekkeboom?

Laten we voor de goede orde even nagaan, wat er in de wereld der dansleeraren is voorgevallen in de laatste jaren. In Juni 1940, dus reeds een maand na de Deutsche bezetting, houdt het Arbeidsfront onder leiding van enkele nationaal-socialisten een vergadering van dansleeraren. Op deze vergadering vraagt een zekere meneer Kwekkeboom het woord, die een dansschool heeft in Haarlem, en deelt mede: „dat de dansleeraren de N.S.B. en het Arbeidsfront niet noodig hebben; hij adviseert de collega's geen medewerking aan het Arbeidsfront te verleenen, waar-na hij demonstratief de zaal ver-

laat, gevolgd door een aantal democraten.

Bijna een vol jaar later, op 3 Maart 1941, werd vanwege het Dep. v. Volksvoorlichting de vakgroep opgericht, bij welke gelegenheid de kameraden Goedewaagen en Primo schoone redevoeringen hielden met een groot aantal beloften. Tot leider van de vakgroep werd benoemd... de heer Kwekkeboom, lid van de Nederlandsche Unie. Tot zakelijk leider de heer van Dalen, lid van de Ned. Unie.

Kwekkeboom, die zich ondanks alles in zijn nieuwe functie zeer wel voelde, verklaarde in een aantal gewestelijke vergaderingen:

1. niets met de N.S.B. te maken te willen hebben.
2. de oplossing van het joodsche vraagstuk grieved te vinden.

Als een van de eerste werkzaamheden van de vakgroep, waarover de Kultuurkamer thans zoo hoog opgeeft, werden 150 dansleeraren opgeroepen voor het afleggen van een examen. Dit geschiedde echter op een meer dan stuntelijke en ergerlijke wijze. Wij konden b.v. het volgende vaststellen:

1. de oproep vond plaats op een zeer korten termijn, terwijl exameneischen van te voren niet bekend waren gemaakt.
2. de oproep vond zeer willekeurig plaats. Dansleeraren, die 10 tot 30 jaar in het vak waren, werden wel en vele jongeren niet opgeroepen.
3. bij afwijzing was er „niets meer aan te doen“, dat wil dus zeggen: uitgestooten uit het beroep, school sluiten, broedeloos.
4. beroep op het Departement was verboden „op straffe van nader te nemen maatregelen“. (dus: de dictatuur van het onverstand — Red.)
5. de examenvragen werden gesteld met gebruikmaking van de Engelsche terminologie, terwijl de examens werden afgenomen in den z.g. Engelschen stijl, omvattende de kennis van zegge en schrijve vier gezelschapsdansen.

Hoe erg en hoe ergerlijk ook, dit is nog niet alles. Meneer Kwekkeboom, de N.S.B.-hater, lid van de Ned.-Unie, die zelf in Haarlem een dansschool had, maakte toen van zijn functie als vakgroepleider „gebruik“ om zich van een aantal concurrenten te ontdoen.

Voor of op 18 Juni 1941 waren te Haarlem afgewezen of verwijderd:

1. Fortgens, 18 jaar in het vak, afgewezen.
2. Requin, 20 jaar in het vak, afgewezen.
3. Donkelo, 20 jaar in het vak, afgewezen.
4. van Poeteren, 1½ jaar in het vak, gesloten.

5. Bergman, 4 jaar in het vak, afgewezen.
6. Siebeling, lid van de N.S.B. — verwijderd uit Haarlem
7. Van Duin, lid van de N.S.B. — verwijderd uit Haarlem.

De N.S.B. krijgt de schuld!

Meneer Kwekkeboom was weliswaar een Unie-democraat, maar toen hem — God betere het — de kans daartoe werd gegeven, ontropte hij zich als een dictator in zakformaat en wel als een, die niet van plan was er slechter op te worden. Getuige de verwijdering van zijn concurrenten. Dat later een „raad van advies“ werd ingesteld om alle gevallen nog eens te onderzoeken, dat de afgewezen Haarlemsche dansleeraren de wet overtraden door toch door te gaan met het geven van lessen en dat de politie dit oogluikend toeliet, doet aan de feiten niets af.

Als een ware democraat verschool meneer Kwekkeboom zich achter het Departement en achter kam. Primo, wanneer de gedupeerde en verontwaardigde collega's het waagden met klachten aan te komen. Met het oog echter op de redevoeringen van kam. Goedewaagen en kam. Primo werd bij de buitenstaanders de indruk gewekt, dat de N.S.B. voor al deze maatregelen verantwoordelijk was. Men ziet: Kwekkeboom was niet een van de meest onverdienstelijke leden der Unie!

Ook later zijn nog talloze handelingen verricht, welke volkomen in strijd zijn met de elementaire begiselen van het nationaal-socialisme. Als bewijs hiervoor noemen we b.v.:

1. het verbreiden van de onware mededeeling, dat de bestuursleden hun functie belangeloos verrichten.
2. de tegenwerking van de nat.-soc.plannen tot het houden van een congres.
3. het ontslag van kam. Bosboom uit den Raad van Advies.
4. de aanstelling van een inspecteur, die n.b. sigarenwinkelier was en reeds tien jaar lang geen dansleeraar meer was.
5. de volkomen foutieve ariseering van dansscholen.

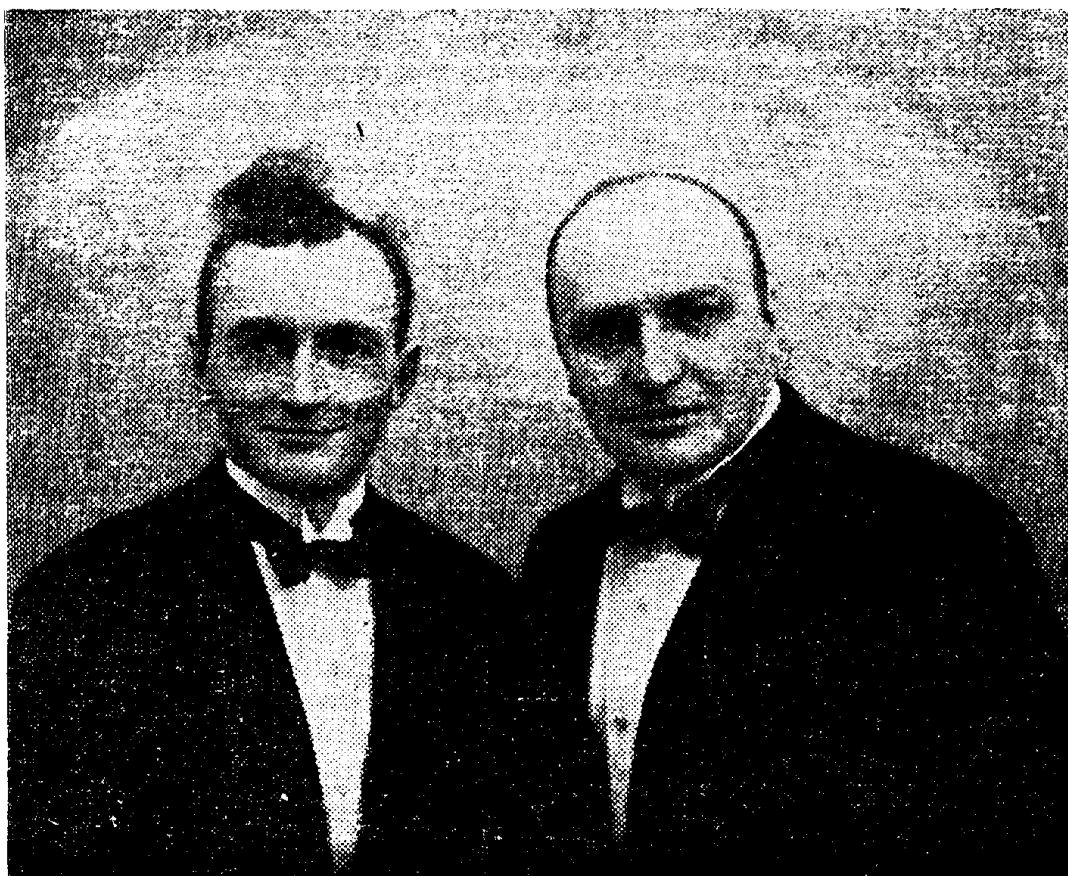
De z.g. enquête

De heer Wiers, die het toezicht heeft op de vakgroepen van het Gilde, is ontzettend trotsch op de resultaten van een enquête, welke in December van het vorige jaar gehouden zou zijn en waarbij de dansleeraren hun tevredenheid zouden hebben betuigd over de werkzaamheden van de vakgroep. In den hierboven afgedrukten brief wordt zelfs een percentage van 70 pct. genoemd. Zoo fraai is het echter niet. Van de 570 uitgezonden formulieren werden er tenslotte 210 met

„geen bezwaar“ terugontvangen, hetgeen neerkomt op een percentage van ongeveer 36 pct. Bovendien — wij hebben dit enquête-formulier gezien — was dit in het geheel geen enquête over de vraag of de vakgroep al dan niet voldeed, maar zij had alleen betrekking op enkele ondergeschikte prac-

meyer) bij alle dansleeraren de handteekening gaan halen met de vraag of ze tevreden waren. Op een enkele uitzondering na durfde niemand te weigeren. De vragenlijsten, die kort daarop uitkwamen, moesten dus noodgedwongen ook gunstig invullen!

Over den heer Wiers gesproken.

De rechtsche van deze twee heeren is het Unie-lid Kwekkeboom, leider van de vakgroep Gezelschapsdansleeraren van het Gilde Theater en Dans van de Nederl. Kultuurkamer. Hoe deze meneer zijn taak opvat en hoe hij over het nationaal-socialisme oordeelt, leest men in bijgaand artikel. (Familiefoto)

tische aangelegenheden. Hoe dan nog deze 36 pct. met kunst- en vliegwerk bij elkaar zijn getrommeld, moge blijken uit de wijze, waarop b.v. in Den Haag de „enquête“ werd gehouden. Dat geschiedde als volgt:

De rayonleider is, voordat de vragenlijst uitkwam, met een lijst (op papier van de dansschool Bron-

In den brief van de Kultuurkamer wordt hoog opgegeven over 's mans bekwaamheden. Hij was 10 jaar lang toneelrecensent van een plaatselijk blad en schreef te hooi en te gras ook wel eens een recensie voor het Algemeen Handelsblad en de Waag. Het is best mogelijk — wij kunnen daarover niet oordeelen — dat Wiers wel eenig be-

grip van tooneelkunst heeft, maar het feit, dat hij immer zijn beroep heeft gevonden in de verzekeringsbranche, moge toch een aanwijzing zijn, dat zijn bekwaamheden elders liggen. Hoe dan ook, de heer Wiers is volkomen onbevoegd om te oordeelen over toestanden in de wereld van theater en dans. Daartoe mist hij elken practischen grondslag. Het nationaal-socialisme in ieder geval bedoelt onder „vakbekwaamheid“ iets geheel anders.

De Haarlemsche ziekte

De benoeming van den Heer Wiers is waarschijnlijk slechts een uitvloeisel van de bekende Haarlemsche ziekte, waarover thans vrijwel iedereen spottend lacht. Dat zit zoo. Kam. Goedewaagen komt uit Haarlem en krijgt belangrijke functies o.a. als president van de Kultuurkamer. Hij zoekt zich medewerkers uit en zijn oog valt op zijn stadgenoot Primo, hoofdredacteur van een der Haarlemsche bladen. Op zijn beurt zoekt Primo zich een secretaris en vindt dien in zijn stadgenoot Winkler. Dan is er ook nog de Haarlemsche meneer Wiers, die toneelrecensies schreef voor de krant, waarvan Kameraad Primo redacteur was en die dus een baantje moest hebben in het Gilde Theater en Dans. En de leider van de vakgroep dansleeraren moest ook een Haarlemmer zijn: de Uniemeneer Kwekkeboom! Zelfs de inspecteur van de vakgroep komt uit de Spaarnestad: de heer G. J. de Lange. Dat deze al 10 jaar lang sigarenwinkelier was, deed er niets toe. Vakbekwaamheid is niet een eerste eisch; veel zwaarder weegt het feit, dat je uit Haarlem komt en tot den bekendenkring van een dzer menschen behoort. Algemeen wordt dan ook reeds gesproken van de „Haarlemsche kongsi“ en men beweert verder — o.i. niet ten onrechte — dat al deze functionarissen elkaar de hand boven het hoofd houden. Het behoeft echter wel geen betoog, dat al dit gedoe met nationaal-socialisme geen titel of jota te maken heeft en het is werkelijk hoog tijd, dat hier het mes eens in gezet wordt. Toestanden, als die bij het Gilde Theater en Dans heerschen, doen ons denken aan een van de meest beruchte perioden uit onze geschiedenis, n.l. die van den regententijd. Ook onder het democratische bewind van de laatste 20 jaar hadden we soortgelijke toestanden, maar een zoo ergerlijk staaltje als ons thans wordt voorgesteld, zullen we slechts moeilijk onder de Colijn-Albarda-Goselingdictatuur kunnen terugvinden.

Bekwame vakmensen worden in een hoek gedrukt; geheele groepen der bevolking worden gedupeerd en het resultaat is, dat de N.S.B., die hiermede niets te doen heeft, de schuld krijgt. Het is wel fraai!

Wij hopen van harte, dat er thans een grondige wijziging in dit gilde zal plaats vinden, zoodat we niet nog eens gedwongen zullen worden de vuile wasch van de Kultuurkamer op straat te hangen.

EEN SLECHTE PROPAGANDA

De Winterhulp is een sociale instelling, die zich ten doel stelt de nooden van de armsten onder ons te lenigen, zonder eenig onderscheid wat betreft geloof, politieke overtuiging en wat dies meer zij. De Winterhulp is ontstaan uit het bewustzijn, dat de volksgemeenschap zelf de offers moet brengen om haar zwakste deel in den strijd om het bestaan te ondersteunen. Daarom kan voor Winterhulp nooit te veel propaganda worden gemaakt. Daarom is het goed, dat iedere volksgenoot steeds weer aan zijn plicht tot geven wordt herinnerd.

Niettemin geeft de wijze, waarop een deel van deze propaganda wordt gevoerd, wel eens aanstoot. In vele plaatsen, b.v. in Utrecht, Den Haag en Amsterdam, wordt men reeds van verre attent gemaakt op de Winterhulp-stands door een lawaaijerige, ordinaire gramfoon en het niet minder ordinaire geschreeuw van enkele „propagandisten“ die blijkbaar van meening, zijn, dat ze hun best moeten doen de ergste marktschreeuwers te overtreffen. Het komt ons voor, dat dit een anti-propaganda is. Niet alleen, dat het leed van de menschen, die in de buurt van zoo'n tent wonen en dit geschreeuw en gekrijsch dagelijks moeten aanhooren, niet te overzien is, maar ook duizenden voorbijgangers ergeren zich — en terecht — aan deze lawaaischoppers.

Ook in Duitschland hebben we veel straatpropaganda van de Winterhilfe meegemaakt, doch daar ging steeds alles rustig en beheerscht en alleen de omstanders hoorden wat er verteld werd. Waarom moet bij ons alles toch tot het laag-bij-de-grondsche worden neergehaald? Is daar nu geen verandering in te brengen?

AMSTERDAMSCH E BRIEVEN.

Als een gordel van smaragd....

HET is een stralende zomermorgen in het jaar 1908. Ik sta, nog kind, op de emplacements van de Stoomvaart Mij. Nederland, destijds nog gelegen aan den kop van de Handelskade te Amsterdam. Ik heb vrij van school gekregen, om afscheid te nemen van een grooten broer, die hier straks ingescheept zal worden, ten einde als koloniaal naar de Oost te vertrekken. Het detachement is nog niet gearriveerd. Vóór mij aan de kade ligt de „Koningin Wilhelmina“, een der wit geschilderde schepen der Maatschappij. Met verwonderde kinderoogen kijk ik naar de drukte, die op het schip en den wal heerscht. Broodmagere Javaantjes gaan met onbewogen gezichten de breede landingsbrug op en af. Met groote zwaaien brengen de kranen de laatste lading in de ruimen, welk werk vergezeld gaat van de typische roepen van de bootwerkers. In de lucht hangt de eigenaardige, gemengde geur van tabak, copra, rottan en andere Indische producten. Een zeer dikke heer, vergezeld van een baboe en eenige halfbloedkinderen, beklimt moeizaam, gevolgd door een koffertorsenden kruier, de landingsbrug. Om mij heen op de kade staan de menschen, waaronder veel vrouwen en meisjes, die evenals ik wachten, om afscheid te nemen van een zoon of broer. Ik voor mij ben met mijn gedachten niet meer op de Handelskade. De verhalen uit de boeken van Hendrik van Balen en van Louwerse beginnen in mijn kinderbrein vasten vorm aan te nemen en de Javaantjes en de eigenaardige geur, die daar hangt, zijn voor mij de vertegenwoordigers van een tropische wonderwereld. Ik behijd mijn grooten broer, die straks met eigen oogen deze wonderwereld aanschouwen zal. Het schrille fluiten van een locomotief brengt mij tot de werkelijkheid terug: het detachement is in eenige wagons aan den voorkant van de loods gearriveerd. De koloniale begeven zich door de loods en over de brug aan boord en wisselen daarbij groeten met de nog aan den wal staande familieleden. Zij trachten zich een onverschillige houding te geven, doch zelfs ik als kind kam het de meesten aan-

zien, dat het hun niet wel te moede is. De familieleden mogen aan boord volgen en wij begeven ons naar de piek van het schip, waar de koloniale ondergebracht zijn. Ik krijg gelegenheid, om van bovenaf even in de ruimte te kijken, die als verblijf voor hen is ingericht. Mijn hoogen indruk van het soldatenleven krijgt zijn eersten gevoeligen knauw, want een zeer benauwde lucht stijgt uit dit verblijf op. Ik benijd mijn broer niet langer.

Ik kijk om mij heen. Moeders en verloofden omarmen hun zonen en geliefden, waardoor het dezen moeilijk wordt, onmannelijke tranen te weerhouden. Een krampachtig slikken treedt voor de tranen in de plaats. Vaders geven hun zonen nog een laatste goeden raad. „Pas op voor die blauwe meiden,“ hoor ik zoo'n vader zeggen en ik vraag mijzelf verwonderd af, wat hij daarmee wel bedoelen kan. Ondanks het verdriet der scheiding wordt het door allen als een opluchting gevoeld, wanneer de waarschuwing wordt gegeven, dat de familie het schip heeft te verlaten. De landingsbrug wordt weggetrokken. Sleepbooten trekken het schip naar het midden van den vaargeul. Aan boord speelt een kapel het „Wilhelmus“. De koloniale verdringen zich langs de verschaning en roepen en wuiven naar hun op de kade staande verwanten. Vaarwel....

Hoevelen van deze in onze Oost geminachte, doch ondanks al hun gebreken goede zonen van Nederland rusten reeds lang vergeten onder de aarde van een land, dat hun in het beste geval niets dan een karig pensioen en malaria opleverde....

Vele jaren gingen voorbij. In de Raadhuisstraat te Amsterdam passeert de rouwstoet van generaal van Heutsz. De man, die, gesteund door dezelfde, geminachte koloniale, tot in de verste uithoeken van Indie de glorie van Nederland nog eenmaal tot nieuw leven bracht.

Het was zijn noodlot, dat de handen van het koloniaal kapitaal hem nog tot over het graf wisten te bereiken en tegen zijn uitdrukkelijken lasten wil zijn stoffelijk overschot uit Zwitserland werd gehaald, om het als reclameobject voor een piëteits-

looze speculantenkliek door de Amsterdamsche straten te voeren en het daarna in een ongewenscht mausoleum onder te brengen.

The captains of industry staan voor niets — ook niet voor lijken-schennis!

Het zijn deze zelfde captains of industry, deze vrijmetselaars en rotarians, met hun politieke stroomannen als Van Kleffens, Van Mook en de gegallonnerde pias Van Starckenborgh Stachouwer, die er voor verantwoordelijk zijn, dat de gordel van smaragd, deze parel aan Neerlands kroon, op het oogenblik, ondanks de heldhaftige bloedoffers van trouwe Nederlandsche jongens, voor ons verloren gaat.

Dit stuk zuiver Nederlandsch kultuurwerk, opgebouwd met het offer van het bloed en de gezondheid van duizenden taacie Nederlanders, wordt nu in een luttel spanne tijds door eenige onverantwoordelijke ellendelingen met een soort satanischen wellust vernietigd.

Een vriendschappelijk, vlijtig volk, waar wij, als Europeesche natie, de oudste vriendschapsbanden mee hadden, stuurde zijn wellevendste politieke vertegenwoordigers naar onze Oost, om daar te vragen — nimmer te dreigen — of zij tegen goed geld waren mochten betrekken, waar wij geen ander afzetgebied voor hadden.

Maar neen, de politieke langooeren in Den Haag en Batavia wisten het beter. Onder den druk van de groote pokerspelers in Londen en Washington bluftten ook zij.

Toen de strijd in den Pacific ontbrandde, waren de Nederlanders van groot formaat in Batavia er als de kippen bij, om, zonder eenige provocatie van Japansche zijde, deelen van onze reeds zoo schamele Indische krijgsmacht aan den titanenstrijd deel te laten nemen.

Ondanks deze schunnige handelwijze stak Japan het booze jongetje in Batavia nogmaals een vriendelijke hand toe.

Tevergeefs. Het booze jongetje zag rood en wilde absoluut meedoen. Daar vielen de klappen. Borneo, Sumatra, Celebes, Java. Voor het eerst in de geschiedenis werd een zeeslag vanuit een bungalow in de rimboe geleid. Admiraal Hart verdween met zijn bekende veerkrachtige schreden naar Amerika. Sic transit....! Het nieuwe licht, de staatsman Van Mook, ging al schooiende

de groote broers langs en smeekte om hulp. Tevergeefs. De groote broers hadden het toevallig te druk met zichzelf. Nog was het tijd geweest voor het booze kereltje in Batavia om weer braaf te worden. Helaas, het sprong, met de vuistjes gebald, in de hoogte en vond overnacht een nieuwen slagzin uit: „Verschroei de Aarde“!

Doch laat ik ophouden.

Ik wil niet spotten met een leed, dat ieder rechtgeaard Nederlander diep treft, om nog te zwijgen van die velen hier, die ginds hun dierbaren hebben. Deze geschiedenis van politieke Tijl Uilenspiegelstreken wordt ook te eentonig, precies als het verhaal van Saidja en Adinda. Wat mij nog het meeste griet is, dat er krentenwegende boekhandelaren zijn, die juist nu hun etalages overvloedig voorzien hebben van boeken, die handelen over Neerlands vergane grootheid, waarbij dan b.v. „Ende Despereert Niet“, van Norel een voorname plaats inneemt. Wat was het mij waard om het oordeel van onzen grooten Coen over het beleid (sic) van de huidige ezelstaarten in Batavia te hooren! Een troost heb ik nog. De twee seniele heertjes met paarze koontjes, die voor eenige weken in de blauwe tram, van den Haag naar Wasenaar, nog zaten te protsen over „verzengde aarde“ en verholten over die 36 gezonken transportschepen van de Japs gnuifden, lachen waarschijnlijk nu niet meer. Deze imbeciele producten van een in staat van ontbinding verkeerende democratie zullen nu wel zoetjes-aan door hebben, dat zij om hun eigen leed hebben zitten te lachen, daar de pensioentjes en de dividendjes gelijk met de verwoeste olie-installaties, suikerfabrieken en plantages, foetsie gaan. Ons rest nog slechts het vertrouwen in den Führer, dat hij ons, wanneer het gordijn over de laatste fase van dezen strijd gevallen is, met zijn eerlijke liefde voor ons volk, moge wijzen op een nieuwe grootsche taak in de wereld.

En wellicht zal het ons nog beschoren zijn, dat wij het edele klaverblad, bestaande uit Van Kleffens, Van Mook en Tjarda van Starckenborgh Stachouwer eens in Holland terug zien keeren, om, naar illuster voorbeeld, zijn levensavond als vergeten burgers (maar niet zonder geld) te midden van hun volk te slijten. Bah!

(Vervolg van pag. 3)

vee worden behandeld, weggevoerd naar overzeesche gebieden, waar het Britsche rijk om de een of andere reden behoefte heeft aan een groot aantal arbeidskrachten dan het land of de streek zelf kan opbrengen. De Britsch-Indische koolie wordt niet begraven — zijn lijk wordt, al naar dit het beste uitkomt, uit hygienische overwegingen onder den grond gestopt. Ware dit wel zoo: Zuid-Afrika, het rijkste goudland ter wereld, zou vele begraafplaatsen tellen, geheel gevuld met

de stoffelijke overblijfselen dier armen, die, weggevoerd uit hun geboorteland, hun beste krachten gaven voor den welstand van enkele Londensche plutocraten — tot de dood erop volgde....

De armoede blijft in Britsch-Indië, het lijk in Afrika of God weet in welk ander land, de winst vloeit, in gestadigen, onafgebroken stroom naar het Britsche moederland!

Op Ceylon — op het „paradijs-eiland“, zooals Engelsche reisgidsen het zoo aanlokkelijk weten te vertellen — sterven kinderen van

den honger. Uitgemergeld tot op het been! Hetzelfde is schering en inslag in Delhi, waar de weinige Engelschen voor hun villa's en regeeringsgebouwen achtmaal meer ruimte nodig hebben dan de geheele overige bevolking dezer miljoenenstad. Terwijl zij, ondanks de overvloedige luxe, waarmee iedere Engelschman zich in Britsch-Indië pleegt te omringen, genoeg overhouden, om in Schotland kasteelen van vijftig en meer vertrekken te bouwen. Opdat de Britten zich, na een „welbested“ en „arbeidzaam“ leven, zoo omstreeks hun 45ste le-

vensjaar in alle gemoedsrust zullen kunnen terugtrekken om voortaan hun aandacht tusschen vossenjacht en wedrennen te verdeelen.

Thans nadert het einde dier Britsche heerschappij. Japan bezette Singapore — Bose roept.... En wanneer dan binnen afzienbare tijd de kasteelen in Schotland leeg zullen staan, omdat de eigenaren hun inkomsten zagen verdwijnen, dan behoeven wij ons niet te verwonderen en niet te beklagen, dat het blanke ras uit Britsch-Indië werd verdreven. Het is een godgericht!

De Londensche vluchtelingen hebben gebeden voor Indië.....

De jood: „.... Maar wie kunnen we dat nu in de schoenen schuiven?”

SIEGFRIED HINDERDAEL:

Jahwe, de Verschrikkelijke

II HET HEMELSCH PALEIS

DE Portier kwam spoedig terug. „Uw verzoek is toegestaan,” deelde hij mij mede. „De Geweldige Neus was gelukkig nog aan den maaltijd en is dan meestal in een goede stemming. Volg mij maar!”

Wij passeerden de wacht, die saluerde door de gebalde vuist op te steken en betraden het paleis, dat gebouwd is volgens de plannen van Koning Salomo. Terwijl Salomo's paleis echter, zooals men weet, berekend was voor de huisvesting van 365 koninginnen — slechts in de schrikkeljaren was dezen ongelukkige één dag rust verleend! — bood de Harem hier plaats aan 8760 schoone vrouwen: voor elk uur van het jaar één! Alle vertrekken waren ingericht met een overdadige weelde. „Allemaal geschenken,” legde Petrus uit, terwijl wij door de zalen schreden. „Het meeste komt van de gojim: van de Zending; van Engelsche en Nederlandsche en Amerikaansche petroleumkoningen; offers van de geloovigen. In die gobelins daar” — hij wees mij op een indrukwekkend kunstwerk, dat de bestraffing der Sodomieten voorstelde — „zitten vijf miljoen driehonderd acht en zestigduizend zevenhonderd vier en negentig jaren Aflaat verwerkt. Voor de opbrengst daarvan is het gobelin aangekocht.”

Wij betraden de enorme bibliotheek, waar wij moesten wachten. Ik maakte van de gelegenheid gebruik om aan mijn journalistieke nieuwsgierigheid te voldoen. „De Bloedige Vijandenvertrapper is Zelf een groot schrijver!” lichtte Simon Petrus mij in, toen wij langzaam langs de hooge boekenkasten slenterden. „Kijk,” wees hij, „hier zijn Zijne Eigene Werken verzameld: de Talmud, het Oude Testament, Wetten van Mozes, Kaballah, Pentateuch, Besluiten der Concilies van Kardinelen, Wetten en Verordeningen van Ignatius van Loyola, Plannen voor de Groote Pyramide, Theologische Dogmata A, in 23 deelen, Theologische Dogmata B, ook 23 deelen....”

„Heeft hij dat werk tweemaal geschreven?” vroeg ik verbaasd.

„Nee,” verklaarde Petrus, „de

Deelen B bevatten de bewijzen voor het tegendeel van wat in de Boeken A bewezen wordt. Het is bijzonder praktisch voor het gebruik bij kerkvergaderingen, conferenties van den Volkenbond, inquisities en al dergelijke dingen.”

Aan het einde van den langen wand waren een paar steenhouwers aan het werk. Het leek mij hier niet de geschikteste plaats voor dergelijke arbeid, doch Petrus wees mij er op, dat zij de Steenen Tafelen met de Wetten van Mozes corrigeerden.

„Er worden een paar wijzigingen aangebracht in verband met den internationalen toestand,” legde de Hemelsche Portier uit. „Alles wat op het begrip „Naasteliefde” betrekking heeft, wordt geschrapt. De paragrafen over de Hemelsche Gerechtigheid en de Goddelijke Wraak worden echter uitgebreid.”

Wij begaven ons naar de andere zijde van de bibliotheek, die gewijd was aan de latere literatuur.

„Alles in historische volgorde,” wees Petrus trots. „Redevoeringen van den H. Willibrordus; verslagen van heksenprocessen, beschrijvingen van kettermartelingen, verdeeld in joodsche, roomsche, protestantsche en heidensche, alles rijk geïllustreerd; de geschriften van Hus, Luther, Calvijn en anderen.” Wij kwamen aan een kast met het opschrift „Moderne Literatuur”. Voor een boekenliefhebber was het een waar genot, hier te mogen rondsnuffelen. Elk geestesproduct onzer groote democratische voorgangers van heden was hier aanwezig: de complete redevoeringen van President Roosevelt en Mr. Churchill; de „Beden voor Stalin”, geschreven door den Aartsbisschop van Canterbury, in prachtband, versierd met een Kruis, waaraan een Sikkels en Hamer waren bevestigd, terwijl een roode Sovjetster dit Christelijk symbool overstraalde. Daarnaast vond ik het beroemde boek van den Amerikaan Kaufman over de Humanitaire Sterilisatie van het Duitse volk.

„Een uitstekend werk!” prees Petrus, die het gelezen had. „Eenvoudig, duidelijk en praktisch!”

In een bandje „Groote Figuren der Christelijke Democratie”, dat ik nieuwsgierig doorbladerde, vond ik de portretten en levensbeschrijvingen van enkele groote Nederlanders, die bezielde zijn met de ware godsvrucht, zooals onze minister Gerbrandy; Dr. van Mook, de nieuwe Luit. G. G., gefotografeerd, terwijl hij bezig is aan het ontbijt een gebraden Javaan te nuttigen; onzen Prins, ever smiling, vóór een verwaarloosd Spitfire staande; en last but not least onze dappere Van Kleffens, waarbij Jahwè blijkbaar eigenhandig met potlood had gecoördineerd: „Voordragen voor de Orde van den Goeden Moordenaar.”

Maar niet alleen voor de politiek en de religie, doch ook voor de literatuur en de schoone kunsten scheen de Groote Joodsche Gewelddenaar belangstelling te hebben. Ik zag tenminste Simon Vestdijk naast de gebonden jaargangen van „La Vie Parisienne” tronen, Anton van Duinkerken bevond zich in het goede gezelschap van Colijn's „Op den drempel” en daarnaast trof ik waerpel den laatst verschenen jaargang van onze onvolprezen „Groene Amsterdammer”, naast de geschriften van Ds. Geelkerken over de sprekende slang! Nederland was goed vertegenwoordigd in deze Hemelsche bibliotheek. Eenigszins verwonderd was ik echter, toen mij een omvangrijk boek in 't oog viel, dat getiteld was „MY WAR”.

„Is dit een Engelsche vertaling van „Mein Kampf?” vroeg ik verwonderd, doch Petrus bracht de oplossing: het was de voorgeschiedenis en de historie van den huidige Wereldoorlog, geschreven door niemand minder dan President Roosevelt!

Op dat moment werden wij echter gestoord door het binnentreden van een lakei, die met luider stemme aankondigde:

„De Onuitsprekelijke Gewelddenaar, Verdeler En Verwoester Der Heidenen, de Heer der Hemelsche Heerscharen, de Bloeddorstige Verpletteraar Der Zondaren, Die de Vijanden Israels het Ingewand zal Utrikken, de Leeuw van Juda zal u lieder hulde in ontvangst nemen!”

Ik maakte uit deze toespraak op, dat wij door Jahwè verwacht werden; Petrus beduidde mij, hem te volgen, en waardig, doch met een

licht gevoel van onrust over de aanstaande ontmoeting, „schreed ik naast den Portier achter den lakei aan, die ons den weg wees.

Jahwe, de Verschrikkelijke

„De Geweldige Zondaarsverdoemer is nog aan het dessert”, legde de lakei uit. „Het diner smaakte den Duizendvoudigen Woekeraar zóó uitstekend, dat het langer duurde dan gewoonlijk; maar de Heeren worden uitgenoodigd om bij het dessert mee aan te zitten.”

Dat was geen kwaad idee, overwoog ik, daar ik sinds mijn overlijden nog niets gegeten had en na die moeizame klauterpartij naar den Hemel en mijn wandeling met Petrus mijn maag begon te voelen. Ik trachtte mij voor te stellen, hoe het menu er uit zou zien. Een Pallietersche maaltijd, overvloedig van brood, kaas, worst, melk, honing en bier zweefde mij voor den geest, toen de laatste bronzen deur, die toegang gaf tot de eetzaal, voor ons geopend werd.

Petrus en de lakei lieten zich onmiddellijk met het gelaat ter aarde vallen. Waarschijnlijk werd dit ook van mij verwacht, doch ik was te verbouwereerd door hetgeen ik zag, zoodat ik bleef staan en met verwonderde oogen in 't rond keek.

Midden in de groote zaal stond een enorme tafel van zuiver goud en daaraan zat, in een gouden armstoel, met purper overtrokken, de magere, tanige gestalte met het harde, scherpgesneden gezicht van Jahwè Zelf. Hij leunde, lichtelijk voorovergebogen, met den grooten, spitsen haakneus boven een rond gat in de tafel, waaruit dampen schenen op te stijgen. Zachte weluidende lunchmuziek klonk van een balkon, waar een kleine band speelde, en achter in de eetzaal danste een ballet van jonge meisjes schoone joodsche dansen ter verlustiging van het oog en ter opwekking der spijsvertering.

Ik voelde de stekende oogen van Jahwè op mij gericht en hoog diep. Hij stak mij zijn voet toe en op handen en voeten kruipend, gelukte het mij dien eerbiedig te kussen.

„Sta op, goi!” klonk het bevel. „Neem daar plaats!” Hij wees mij een stoel aan tegenover hem. Tot mijn verbazing was ook hier in de tafel een gat aangebracht, waarop aan den onderkant een soort gouden kachelpijp aansloot, die in den vloer verdween. Ook Simon Petrus mocht nu plaats nemen aan de tafel.

Met drinken, rooken en het houden van redevoeringen heeft Churchill den oorlog niet gewonnen.....

.....evenmin als door het uithongeren van Europeesche vrouwen en kinderen.

Succesvolle terugtochten leverden hem geen positief resultaat op.....

.....doch ook de uitwerking van zijn bombardementen op burgers- en arbeiderswijken, gestichten en kerken was beneden verwachting

„Eet en drink eerst!“ knarste Jahwè's stem en opnieuw zag ik hem over zijn pijp bukken en met kennelijk welbehagen diep snuiven en inhaleeren door zijn grooten, krommen neus. De tafel bleef echter leeg.

Tot mijn geluk bemerkte Petrus mijn moeilijkheden en kwam mij te hulp.

„Begrijpt wel,“ legde hij geduldig uit, „dat wij hier in den Hemel niet op dezelfde grove manier eten als op aarde. Wij snuiven slechts de geuren der spijzen op; wij genieten dus eigenlijk van de fijne essence zelf van de spijze. Daarom ook zijn de reukorganen van de Uitverkorenen zoo goed en doeltreffend ontwikkeld. Deze pijpen — hij wees op de gouden kachelpijpen onder de tafel — „voeren de aardse lucht naar de eetzaal hier en zodoende kunnen wij, Hemelingen, ons tegoed doen aan de geuren der spijzen, die de geloovigen beneden ons offeren.“

Nu ging mij een licht op! Het was inderdaad praktisch en nu pas begreep ik voor 't eerst van mijn leven, waarom men op aarde gewoon was offers aan den Heere te brengen, door bijvoorbeeld als de oude Abraham een zoon te slachten en te verbranden. Wanneer ik dit eerder geweten had, zou ik met die twee bengels van mij ook wel raad geweten hebben!

Ik boog mij over mijn tafelgat en sr. f diep.... Met een gevoel van walging leunde ik echter onmiddellijk weer terug: het was letterlijk een lijkenlucht, die door de pijpen opsteeg.

„Smaakt het niet?“ vroeg Jahwè, wien mijn beweging niet ontgaan was, met een boosaardig lachje. „Het is anders een delicatessen, die ik aan een paar trouwe Politrukken in de Sovjet-Unie te danken heb: ragout van twintig Russische dienstweigeraars, gekruid met een geurigen Roomeenschen goi!“ Hij lachte met een scherp keelgeluid, bukte zich weer over zijn pijp en inhaleerde diep. „Heerlijk! Wagne-rijaansch!“ bromde hij binnensmonds onder het eten. „Je had een dag eerder moeten komen, goi! Gister had ik haché van Russische kinderen, allemaal onder de twaalf jaar, die in het heroverde Kertsj door de Sovjets geofferd waren wegens hun fascistische sympathieën! Dat was iets bijzonders! Alleen jammer, dat ze wat te droog waren; ze hadden te lang honger geleden. Een sappig, stevig Hollandsch boutje

van een jaar of dertig, veertig, goed in 't vet, is daarom ook niet te versmaden. De Engelsche luchtmacht zorgt er trouwens wel voor, dat die ook af en toe op het menu verschijnen.“

Hij grinnikte bij de smakelijke gedachte en likte met de punt van zijn tong langs zijn harige neusgaten. Toen liet hij zich voldaan achteruit zakken, maakte den buikriem een gaatje losser en verklaarde, dat het hem uitstekend gesmaakt had voor vandaag.

Hij wenkte een bediende. „Kroon, scepter en bliksem!“ De lakei haastte zich naar een hoek van de eetzaal, vanwaar hij weldra terugkeerde met de insigniën der Koninklijke Macht, onder het donderend gerommel van den nieuwen, glimmend gepoetsten, electrischen bliksem, dien hij achter zich aan sleepte.

Jahwè drukte zich de kroon met de diamanten davidsster op het hoofd, greep den scepter in de linker- en den bliksem in de rechterhand en verhief zich. „Komt, Mijne schapen!“ sprak hij. „De koffie en de sigaren wachten Ons in den rooksalon. Wij kunnen daar op ons gemak nog wat praten en den maaltijd laten verteren.“ Hij keerde zich om en ging ons voor, terwijl hij in het voorbijgaan met een speelsch gebaar den electrischen bliksem naar een der bedienden slingerde en dezen daarmee aan den muur nagelde, waar de man kronkelend van pijn bleef hangen. „Raak!“ juichte Jahwè en voldaan glimlachend schakelde hij den stroom uit. De lakei zakte bewusteloos op den vloer.

„En...?“ begon Jahwè met vragend opgetrokken wenkbrauw, toen wij gedrieën gezeten waren in de behaaglijke fauteuils van den rooksalon en een lakei de koffie, cognac, sigaren en sigaretten had geserveerd.

Hij werd echter onderbroken door het gerinkel van de paleistelefoon op het tafeltje tusschen ons. Hij nam den hoorn op en ik hoorde hem antwoorden:

„Vandaag alweer? — Geef ze maar een kwartje. — O, komen ze met een lijst? Om in te teekenen? — Nee, dan tien dollar, zooals gewoonlijk, nietwaar!“ Met een nijdig gebaar smakte hij den hoorn weer op den haak. „Bloedzuigers!“ bromde hij, en verklarend voegde hij er aan toe: „Wij hebben nu ook onze J.H.W., de Joodsche Hemelsche

Winterhulp. Ja, ja. Wij moeten wat doen om de tegenpartij den wind uit de zeilen te nemen! Zijn zij er beneden ook zoo lastig mee?“

Ik antwoordde, dat het inderdaad een ellende was: elk oogenblik staan ze voor je deur of duwen je een bus onder den neus, en het geld gaat natuurlijk allemaal nog naar Duitschland.

„Dat is hier beter georganiseerd,“ verklaarde Jahwè. „De gelden komen ten goede aan het paleis en de hofhouding en de armen worden van staatswege ondersteund, zooals het behoort.“

Dit was werkelijk de beste oplossing; een particulier behoefde op die manier geen galmoezen te geven, de werklozen kregen toch hun steun en de privé-lijst van Jahwè voer er bovendien wel bij. Maar misschien was dit ook alweer maar in een Israëlitischen Hemel mogelijk.

„Hoe beoordeelt u verder den toestand?“ vroeg ik, om het onderwerp ter sprake te brengen, dat mij het meest interesseerde.

Jahwè bracht eerst een vlammetje bij zijn sigaar, zoog den goeden geur met kennelijk genot naar binnen en blies den rook weer uit, voor hij antwoordde. Toen sprak hij bedachtzaam:

„Wij maken geen gemakkelijken tijd door. Europa kwijt, het Westen van Rusland bezet, in Noord-Afrika teruggeslagen, in het Kanaal uitgelachen, aan de Amerikaansche kust getorpedeerd, bij Curaçao en Californië beschoten, in Pearl Harbour in den grond geboord, Wake en Guam verloren, Honkong bezet, Malakka overgegeven, Singapore gevallen, Sumatra, Borneo, Celebes, Timor, Banka in handen van Onze vijanden, uit Birma teruggetrokken, Rangoon geëvacueerd, een groot deel van Onze vloot naar de haaien, Java, Australië en Britsch-Indië al afgeschreven....“ Hij schudde mistroostig het hoofd.

Toen richtte hij zich weer op en zijn stemgeluid klonk verschrikkelijk als een loeiend vuur in een brandend braambosch.

„Maar Wij versagen niet! Tenslotte hebben Wij dit alles voorzien. Wij hebben gerekend op een langdurigen oorlog, waarbij Onze vijanden langzamerhand uitgeput zullen raken, doordat hun fronten zich teveel verlengen! Alles is niet zoo somber als het er uitziet! Wij hebben nog Onzen president Roosevelt en zijn goud; Wij hebben het groote, dappere Amerikaansche leger

met allemaal Vliegende Forten; Wij bezitten nog vierhonderd miljoen Chineesche koelies; dan zijn er aan Onze zijde de heldhaftige Russen, honderdtachtig miljoen, die zoo verbeten tegenstand bieden onder hun grooten Leider Stalin en die het eene Duitsche leger na het andere vernietigen en hun steden en dorpen bij honderdtallen tegelijk bevrijden; en aan Onzen kant strijden de Vrije Nederlandsche legioenen onder aanvoering van Prins Bernhard van Oranje-Lippe; en tenslotte....“ bulderde hij, „tenslotte zijn Wij er Zelf ook nog met Ons Uitverkoren Volk! Wij, die Onze vijanden tot brei slaan, zooals over Ons geschreven staat; Wij, die Onze Duizendjarige Heerschappij gaan stichten over de geheele wereld, zoodra Wij die heidensche Hitlerbende hebben vernietigd!“ Met een woest gebaar greep hij naar den glimmenden bliksem, die naast hem op het karpel lag en slingerde dien met één forschen armzwaai in de deurpost, terwijl de donder door den rooksalon rolde.

„Waarom verplettert U de Nazi's dan eigenlijk niet?“ informeerde ik, bedeesd door dit vertoon van de groote kracht Israels.

Ik besefte te laat, dat ik een fout had begaan, door deze vraag te stellen. „Wat zeg je daar!“ brulde hij in een plotseling overkokenden toorn, waarbij de gezwollen aderen als paarse koorden op zijn slapen lagen. „Waag jij het aan Onze Almacht te twijfelen, armzalige goi? Wij kunnen die Nazi's tusschen Onzen duim en wijsvinger fijnwrijven, als Wij dat wenschen! En jou ook, goi!“ schreeuwde hij, terwijl hij opsprong om zijn bliksem uit de deurpost te trekken. „Scheer je weg en kom Ons niet meer onder Onze oogen!“

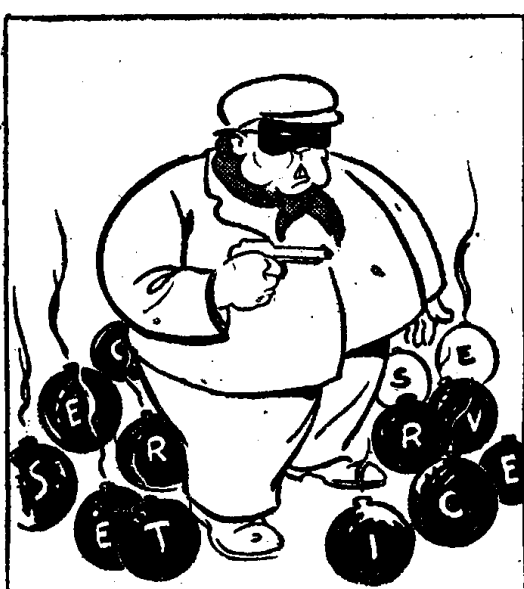
Ik wachtte niet, tot hij zijn bliksem gegrepen had, doch vluchtte haastig uit den salon — nog juist op tijd, daar ik een hevigen donderslag hoorde, zoodra ik de gang had bereikt.

Tot mijn geluk voegde Petrus zich bij mij. Hij schudde het oude, kale hoofd. „U hebt den Geweldigsten Neus leelijk uit zijn humeur gebracht!“ mompelde hij. „De Egyptische Kinderenverzwelger wordt oud. Hij denkt, dat hij nog tot alles in staat is, zooals een paar duizend jaar geleden. Als iemand dat betwijfelt, wordt hij nijdig. We moeten onmiddellijk het paleis verlaten.“

(Vervolg op pag. 14)

Alhoewel vermoed in de dracht van vele volkeren, moest hij toch nederlaag en nederlaag boeken.

Ook zijn gangster-moorden op Europeesche staatslieden hadden niet het gewenschte succes.....

.....zoo min als de bolsjewiseering van het Engelsche volk.

Nu rest hem nog slechts één moeizame karwei, die hij, naar wij allen hopen, met goed gevolg ten einde mag brengen!

[illegible]

Vergelijken we hiermede het aandeel der geheele bevolking in den opbouw der steden, dan springt het groote verschil tusschen ons en de joden in het oog. In 1849 woonde slechts 30 pct. der bevolking in de groote steden boven 20.000 inwoners. De steeds toenemende industrialisatie en het stijgende gebrek aan landbouwgronden voor onze boerenbevolking, als gevolg van haar sterke vermeerdering, heeft dit cijfer gestadig omhoog gevoerd. Het bereikte in 1930 een schrikbarende hoogte. In dit jaar was reeds 49 pct. der bevolking in de groote gemeenten samengetrokken.

De voorliefde voor de groote stad is bij de sephardische joden het sterkst. In 1930 woonden van het totaal van 5194 sephardim-joden er alleen te Amsterdam 4547 en dat is ruim 87 pct.

In dit verschijnsel zien wij een bevestiging van de reeds eerder gemaakte opmerking, dat de sephardische joden in wezen echte joden zijn. Zij mogen in lichamelijk opzicht van de aschkenasische joden verschillen, wat de typisch joodsche geestelijke kenmerken betreft, zijn beiden aan elkaar gelijk. Zulks blijkt ook in dit geval uit hun sterke voorkeur voor de groote stad, waar zij de meest ideale voorwaarden vinden voor hun woekerinstinct.

Toch mag men uit de voorgaande beschouwingen niet de gevolgtrekking maken, dat het percentage joden ook voor alle steden in het land stijgt met de toename van het aantal inwoners. In tabel 10 zijn

Tabel 10
STEDEN WAARVAN HET PERCENTAGE TALMOEDJODEN HOGER IS DAN HET RIJKSGEMIDDELDE 1930

Gemeente	inwoners	daarvan talmoedjoden	percentage talmoedjoden der bevolking
Amsterdam	757.386	65.523	1.70
Apeldoorn	60.452	1.930	1.62
Appingedam	6.488	105	1.75
Arnhem	78.234	1.370	8.65
Assen	17.656	507	2.87
Borculo	5.288	107	2.02
Coevorden	6.816	205	3.01
Enschede	51.805	913	1.76
Den Haag	137.675	10.224	2.34
Groenlo	4.176	105	2.51
Groningen	105.146	2.398	2.28
Hilversum	67.059	895	1.57
Hoogeveen	15.313	223	1.46
Laren	6.513	112	1.72
Leeuwarden	48.548	707	1.46
Lochem	5.759	122	2.12
Meppel	12.133	296	2.44
Oss	14.618	253	1.73
Oude Pekela	7.555	111	1.47
Rijssen	9.382	134	1.43
Rotterdam	586.952	10.357	1.76
Steenwijk	7.261	120	1.65
Wildervank	10.179	155	1.52
Winschoten	13.342	422	3.16
Zandvoort	8.034	372	4.63
Zutphen	19.737	476	2.41
Zwolle	40.196	593	1.46

DE NIEUWE GIDS

RIJCHTIG ALS IN TACHTIG!
Onaer redactie van Dr. Lodewijk van Deyssel, Dr. Alfred A. Haighton, Martien Beversluis, George Kettmann, Pieter Emiel Reuchenus en Jeanne Kloos-Reyneke van Stuwé, Secretaresse.

A b o n n e m e n t f 10.50 per jaar.
(België fr. 210). Losse nummers f 1.—
Beh.: De Amsterdamsche Keurkamer
Postbox 237 Amsterdam

volgens de volkstelling 1930 alle steden bijeengebracht, waarbij het percentage joden meer bedroeg dan het rijksgemiddelde van 1.41 pct., terwijl de daarop volgende tabel 11

Tabel 11
AANTAL VOLJODEN IN 1941 BIJ DE GROOTSTE GEMEENTEN

Gemeente	Aantal voljoden
Amsterdam	79.155
Rotterdam	8.393
's-Gravenhage	13.792
Utrecht	1.858
Haarlem	1.192
Groningen	2.876
Eindhoven	6.31
Tilburg	333
Nijmegen	530
Enschede	1.307
Totaal	110.067

voor 1941 het aantal voljoden geeft van de tien grootste gemeenten des lands. Ofschoon de steden in deze tabel gerangschikt zijn naar een afnemend aantal inwoners, houdt het absolute aantal joden hiermee geen gelijken tred. Ook in tabel 10 is dit verschijnsel waar te nemen. Een stad als Rotterdam, die wat haar inwonertal betreft, steeds de tweede plaats heeft ingenomen, stond in 1930 ten aanzien van het absolute aantal joden ook wel op de tweede plaats, doch niet van het percentage joden. Hierin werd zij door tal van veel kleinere gemeenten overtroffen. Hieruit blijkt dus, dat hoewel Rotterdam een bloeiende handelsstad was, die in dit opzicht niet voor Amsterdam behoefde onder te doen, zij toch niet in die mate als laatstgenoemde stad gunstig was voor het sociaal-parasitisme en de andere typische levenswijzen van de joden. In 1941 is zoowel het absolute aantal als het percentage voljoden vergeleken bij 1930 sterk gedaald, waaruit valt op te maken, dat de omstandigheden in Rotterdam na de gedeeltelijke verwoesting voor de joden nog weer zoodanig verslechterd zijn, dat zij in grooten getale de stad verlaten hebben. De zeer onregelmatige verspreiding der joden treedt ook sterk aan den dag, als men de provinciale verspreiding nagaat, zooals deze door de tabellen 6 en 12 is aangegeven. De provin-

Tabel 12
PERCENTAGE TALMOEDJODEN DER PROVINCIALE BEVOLKING 1930

Groningen	1.11
Friesland	0.23
Drente	0.74
Overijssel	0.70
Gelderland	0.63
Utrecht	0.41
Noord-Holland	4.59
Zuid-Holland	1.15
Zeeland	0.08
Noord-Brabant	0.18
Limburg	0.14
Het Rijk	1.41

cie Noord-Holland heeft te allen tijde het grootste aantal joden geherbergd en tevens het hoogste percentage joden van de bevolking. Toch had Noord-Holland niet de grootste provinciale bevolking, maar werd hierin overtroffen door Zuid-Holland.

Een zeer opmerkelijk verschijnsel is, dat de provinciën Friesland, Limburg, Zeeland en Noord-Brabant steeds het geringste percentage jo-

WAAROM ZE ANTI ZIJN

Toen ik nog kind was, ging ik ter Zondagsschule in de „Verbreiding der Waarheid“ in de Elandsstraat te Amsterdam en leerde daar onder meer de eerste begrippen van offeren, door met niet onverdeelde gevoelens mijn cent in de bus te werpen. Ik kwam daar tezamen met een jongen, die eenige jaren ouder was dan ik en een godvruchtigen schoenwinkelier, die tevens busbode was, tot vader had. Ik mocht dien jongen niet, ondanks het feit, dat hij altijd uitstekend zijn tekst kende. Zijn bijnaam was Schelvischoog en zijn specialiteit bestond daarin, dat hij kleinere jongetjes den pols om draaide. Na beëindiging mijner theologische studiën aan genoemde inrichting was het mij een twijfelachtig genoegen hem op zijn verderen weg door het leven zoo af en toe te kunnen gadeslaan.

Hij kwam bij zijn vader in de zaak en nam na zijn twintigste jaar het busbodebaantje over. Toevalligerwijze hoorde ik van een wederzijdschen kennis dat de bode door een zijner begunstigers van de trap was gesmeten, omdat hij tegenover diens vrouw van een, vooral voor een bode van een begrafenistonds, ongepasten dadendrang had blijk gegeven.

Toen ik bij een toevallige ontmoeting daar naar informeerde, gaf hij mij ten antwoord, dat hij een slachtoffer van vuigen laster was.

Het inflatiemonster zoog het Deutsche volk zijn laatste hartebloed af. Terwijl de Deutsche vrouwen en kinderen in de rijen voor de winkels van zwakte en ellende flauw vielen, vraten dik-koppige Hollanders zich in de Deutsche hotels voor hun goedkoope Marken zat aan de meest copieuze maaltijden. Een steenzetter uit de Tweede Bloemdwarsstraat voer met zijn schreeuwend kroost langs den Rijn en kocht

voor zijn vrouw een paarlemoer toiletgarnituur. Meerdere millioenen guldens werden door de Hollanders in de goedkoope Marken gestoken. Een gokje, nietwaar?

Het was in die dagen, dat ik door den eerzamen busbode op mijn schouder werd geklopt en hij mij met een gelukzalig gelaat mededeelde, dat hij ging huwen. Hij had zoo juist met zijn ouders en zijn meisje een reisje door Duitschland gemaakt en voor geen geld een complete woning-inrichting gekocht. Ook had hij met zijn vader nog wat markjes gekocht. Daar zat geen gevaar bij, want al mocht hij de Duitschers niet, financieel waren ze toch wel fatsoenlijk.

Winter '41-'42. Ik sta op het achterbalcon der tram. Tegenover mij staat een heer met fletse blauwe oogen en een buikje. Op zijn jas het bekende luciferhoutje.

Hij kijkt mij onderzoekend aan en steekt dan zijn hand uit. „Ha! Nog oude kennissen, wat?“ Het is de busbode.

Voordat wij twee halten verder zijn heeft hij het geheele gamma van Duitschen haat doorlopen.

Het eten.
Het bonnensysteem in zijn winkel.

Pa is dood. „Voor een maand gestorven.“

Ik condoleer.
Hare Majesteit overzee.
Zijn dominee wegens geestelijk verzet geïnterneerd.

Ik knik meewarig en mompel iets over goddelijke gerechtigheid en vergevingsgezindheid.

Dan komt de aap uit den mouw.

„Ik zou ze alles nog kunnen vergeven, maar dat ze toen met die markengeschiedenis pa en mij voor dik tweeduizend gulden opgelicht hebben, dat vergeef ik ze nooit.“

Tableau.

den hebben gehad. De oorzaak moet alweer daarin gezocht worden, dat de joden onder de bevolking dezer provinciën geen goede „zaken“ konden doen.

Van de steden met een opvallend hoog percentage joden, n.l. hooger dan 3 pct., zijn te noemen Coevorden, Winschoten en Zandvoort. Dit percentage is niet in verhouding tot hun aantal inwoners. Voor Zandvoort moet de verklaring gezocht worden in haar nabijheid bij Amsterdam. Een groot aantal joodsche forensen, die in Amsterdam hun zaken dreven, woonden in Zandvoort en beschouwde deze badplaats als een specifiek joodsch domein. Waaraan echter het hoge percentage joden in Coevorden en Winschoten moet worden toegeschreven is mij niet bekend.*)

Omtrent de verspreiding der joden valt voorts nog te vermelden, dat in 1930 van de 1078 gemeenten er slechts 410 waren, waarin talmoedjoden woonachtig waren, dus nog niet de helft van alle gemeenten. Voor de telling 1941 zijn de uitkomsten eenigszins gewijzigd; van de 1050 gemeenten waren er 567 die voljoodsche inwoners hadden.

*) Joden vestigen zich dikwijls in plaatsen van waaruit zij gemakkelijk een levendigen handel in VEE kunnen drijven, doordat er b.v. exportslachterijen gevestigd zijn of belangrijke veemarkten gehouden worden. Het hoge percentage joden in Apeldoorn, Appingedam, Arnhem, Assen, Borculo, Coevorden, Enschede, Groenlo, Groningen, Hoogeveen, Leeuwarden, Lochem, Meppel, Oss, Oude Pekela, Rijssen, Steenwijk, Wildervank, Winschoten, Zutphen en Zwolle (alle plaatsen in het Oosten des lands — zie tabel 10) wijst daarop. — Red. Mh.

SCHANDELIJKE TOESTANDEN BIJ „De Courant-Het Nieuws van den Dag“

Courantenbezorgers zijn ook mensen!

Er is een groote groep Nederland-sche arbeiders en arbeidsters, die de laatste schakel vormen in de gesloten keten van het dagblad-wezen. Wij bedoelen hier de krantenbezorgers en -bezorgsters. Vele abonne's der dagbladen hebben geen flauwe notie van het moeilijke werk dezer mensen en wij willen daarom trachten hun eenig inzicht erin te geven aan de hand van een lichtend voorbeeld: de volkseditie van „De Telegraaf“: „De Courant-Het Nieuws van den Dag“.

Iedere arbeider in Nederland heeft zijn plichten, maar óók zijn rechten. De „Courant“-bezorger is bij deze rechten schijnbaar over het hoofd gezien, want hij bezit geen enkel recht! Volgens voorschrift b.v. moet iedere werknemer in het bezit zijn van een rentekaart en moeten er zegeltjes voor hem geplakt worden. Voor de bezorgers geldt deze regeling niet; de werkgever heeft tegenover hem geen enkele verplichting. Het is schandelijk, dat een bezorger, die ziek is geen cent ontvangt en zelf maar zien moet, waarvan hij zal leven. Het is schandelijk, dat er in Amsterdam ouden van dagen (en vooral vrouwtjes) zijn, die „De Courant“ al méér dan dertig jaar bezorgen zonder eenig recht op pensioen of uitkering als ze ziek zijn. Voor ieder beroep geldt tegenwoordig de verplichte ziekte-verzekering, van welke kosten de werkgever een gedeelte moet betalen. Voor de bezorgers van De Courant geldt dit niet!

In het begin van dezen winter werd de papier-besparing ook bij de diverse dagbladen scherp doorgevoerd. Enkele bladen lieten hun ochtendeditie vervallen, waardoor het avondblad in gewonen vorm kon blijven verschijnen. Niet aldus „De Courant“; die deed een prachtuitvinding: een ochtendblad, dat bestond uit twee pagina's! Aangezien echter de machines van de drukkerij niet op dit formaat waren ingesteld, werden de ochtendbladen in een soort boekvorm uitgegeven, n.l. in pakjes van vier bladen, die dan door de bezorgers en bezorgsters op de diverse bijkantoren en agentschappen uit elkaar gehaald moeten worden. Dit bezorgt den looper dagelijks een extra werk van pl.m. 20 minuten, dat hij niet betaald krijgt! Om een indruk te krijgen van dit „dieren“werk (in de volle betekenis van het woord)

moet men maar eens 's morgens van 5 tot 6 uur op een bijkantoor komen kijken naar al die mannen en vrouwtjes, die daar nu met koude vingers een half uur staan te peuteren om de bladen uit elkaar te halen. Een tweede gevolg van deze verschijning van het ochtendblad is nog veel erger. Aangezien de bladen nu uit één velletje bestaan, is het niet mogelijk, dat men „De Courant“ kan bezorgen met handschoenen aan. Men stopt er dikwijls twee inplaats van één in de brievenbus. Stel U nu eens voor hoe in dezen winter, in een verduisterde stad met overal sneeuw en ijs, bij strengen vorst, nog verergerd door een krachtigen, snijdenden oostenwind, kranten moesten worden bezorgd zonder handschoenen aan. Reeds na enkele huizen verstijven de vingers van de kou en een stekende pijn trekt door den heelen arm. Het treurige gevolg is, dat alleen in Amsterdam reeds tientallen bezorgers zich onder doktersbehandeling hebben moeten stellen wegens bevroren vingerleden. Bij enkele vrouwelijke bezorgers is het zelfs zoo erg, dat operatief ingrijpen dringend noodzakelijk was, bij eenigen is een veretterende ontsteking van de vingers (fijt) het gevolg geweest. Bij één bijkantoor melden zich op een dag negen zieken, die dan natuurlijk geen cent ontvangen. Het is ook een wantoestand, dat de bezorgers zelf de batterijen moeten betalen, om zich in de duisternis bij het bezorgen licht te verschaffen. Wanneer men bedenkt, dat men gemiddeld 's morgens 11½ uur in het donker bezorgt, kan men wel nagaan, dat per week een behoorlijk bedrag aan zaklamp-onkosten door den bezorger wordt betaald. Tijdens den ergsten sneeuwval hebben enkele bezorgsters met het bezorgen van het ochtendblad gewacht tot het licht was. Dadelijk kwam van het hoofdkantoor de mededeeling, dat direct na ontvangst bezorgd moest worden. Het gevolg was: diverse valpartijen op de ruwe straat. Door de weersomstandigheden was er ook voortdurend stagnatie in het vervoer der kranten van het hoofdkantoor naar de bijkantoren. Dientengevolge stonden iederen ochtend in Amsterdam honderden bezorgers soms meer dan anderhalf uur verkleumd in sneeuw en ijs te wachten. Inderdaad werd er tenslotte een wachtgeld uitgekeerd van pl.m. 45 ct. per uur, maar men wist het toen meestal zoo te scharrelen, dat de auto met de kranten nog juist binnen het uur verscheen. Daar staat tegenover, dat wanneer een bezorger zich verslaapt, en b.v. een half uur te laat komt, hij twee kwartjes boete moet betalen. (Dit bedrag wordt geheel willekeurig bepaald.)

Met Kerstmis hebben de bezorgers van het bijkantoor Ceintuur-

baan gezamenlijk een beleefd verzoekschrift bij de directie ingediend met de vraag of het niet mogelijk was, in navolging van diverse andere instellingen, aan de bezorgers en bezorgsters een Kerstgave te doen toekomen, als tegemoetkoming in de onkosten van batterijen, enz. De Directie van „Neerlands meest gelezen dagblad“ heeft nog niet de beleefdheid gehad, om op dit vriendelijk verzoek (voorzien van méér dan 100 handteekeningen) te antwoorden; men heeft er zich op het hoofdkantoor slechts mee vermaakt!

En dat, ondanks het feit, dat de oplage van deze volkskrant met

den dag groter wordt. Bladen, waarvan het aantal abonne's is achteruit gegaan, hebben dikwijls wel een extra toelage verstrekt tijdens de ergste koude. Bij „De Courant“ moet men met zulke dingen niet aankomen. Dit volksvergiftigende aftreksel van „De Telegraaf“ leeft nog geheel in de oude sfeer, spot bedekt met de nieuwe orde en ignoreert alle sociale maatregelen. Naar onze meening wordt het tijd, dat het N.V.V. zich eens met deze groep werkers bemoeit. Hopenlijk zullen dan ook deze volksgenooten een verzekerd bestaan vinden in de Nederlandsche volksgemeenschap!

Moeten wij uit de trams of zij?

De Directie van de Amsterdam-sche Gemeentetram heeft in de wagen's een bekendmaking aangebracht, die zóó lijnrecht indruischt tegen den geest van dezen tijd en zóó'n kennelijke sabotage van den strijd tegen het jodendom betekent, dat wij hiertegen ten scherpste stelling nemen.

De inhoud van de betrokken kennisgeving komt in het kort hierop neer, dat leden van de weermacht bij het vervoer voorrang hebben en dat bij overvolle trams de conducteur zooveel Nederlandsche passagiers moet doen uitstappen als noodig is om eventuele wachtende militairen op te nemen.

Wij durven dit voorschrift van de directie der G.T. een openlijke sabotage van den strijd tegen het jodendom te noemen, omdat wij er in deze kolommen steeds op hebben aangedrongen, dat de tram tot verboden terrein voor de joden wordt verklaard. Het is nog steeds zoo, dat vele joden in tram en trein zitten, terwijl de Nederlander staat. De Amsterdamsche Tramdirectie had hier een goede gelegenheid aan dezen wantoestand een einde te maken, en den joden een hun toegestane gunst te ont-nemen, die zij door hun brutaal gedrag geenszins waardig zijn.

Wie op de spitsuren met de Amsterdamsche tram, vooral op bepaalde lijnen, pleegt te rijden, bemerkt telkens weer, dat de brutale Jid niets heeft geleerd en ook nooit iets zal leeren, tenzij men hem hardhandig op zijn nummer zet. Is men ondanks alles zoo gelukkig om een plaatsje te veroveren, dan staat er even later een jood op je teenen te dansen en hij is zeer verontwaardigd, wanneer je hem dit kenbaar maakt. Afgezien van de onaangename bijkomstigheid van vieze luchtjes en vette nekken. Hij is tevens de eerste om bij volle wagens „vol“ te roepen ten einde zijn ruimte te behouden.

Laat die goy, maar lopen! Hij, de jood, rijdt lekker!

Nu zal de bestuurder of conducteur moeten aanwijzen, wie het eerst den wagen moet verlaten. Dat is geen moeilijk probleem. Natuurlijk de dragers van het drie-hoekspeldje eerst! Daarbij geen protest, want anders word je door de politie verwijderd. En alle Jidden, Kruisridders en soortgenooten roepen „Worteltje boven“.

Wij eischen, dat men eerst de jood van de tram verwijderd, alvorens de Nederlanders eraf gedreven worden. Mocht men vreezen de joden niet aan hun eigenschappen te herkennen, dan is 't alsnog hoogste tijd ze een herkenningsteeken te geven, zoals in Duitschland reeds het geval is. Waarom moet hier alles toch zoo lang wachten? Is men nog altijd bang om dezen volksvijanden de tanden te toonen en in onomwonden taal op hun plaats te zetten? Of moeten wij wachten, tot onze jongens uit Rusland terug zijn? Die ergeren zich nu al en zullen dan beslist niets meer nemen! Zij schoppen den jood uit de wagens en op de straat! Dat staat vast.

Nogmaals: de O.Z.O.-directie van de Amsterdamsche Tram moge zich bezinnen en uit eigen initiatief den gezonden maatregel van joden-vrije trams doorvoeren. Dat is een opluchting zoowel voor de weermacht als voor de burgers. Mocht de directie onontvankelijk blijken voor redelijke voorstellen, dan dient zij met bekwamen spoed weggebezemd te worden.

„Nederland maak schoon je nest!
De joodsche invloed is de pest!“

Fa. ALBERT SCHUIJER
JUWELIER ANTIQUAAR
TELEFOON 115281
LANGE POTEN 43 - DEN HAAG

C. M. W. BERNHARD
Makelaar in Efficiën

lid v. d. Vereeniging v. d. Effectenhandel
Leliegracht 9, Amsterdam-C, Tel. 44393
Gedurende beurstijd Tel. A'dam 40730

HOE EEN HAARLEMSCHE WINKELIER „OP STROO GELEGD” WERD

Het werk van joodsche hyena's

De term „iemand op stroo leggen” is afkomstig van joodsche ramschers (handelaars in ongeregeld goed) en dateert uit den tijd van de inflatie in Duitschland. Het heeft de beteekenis van iemand afmaken. Wanneer een joodsche ramscher-bende een winkelier of fabrikant kende, die „ziek” was, (geldgebrek had) of om andere redenen zijn zaak wilde likvideeren en hem te pakken wist te nemen door de voorraad goederen voor een appel en een ei te koopen, dan was zoo iemand „op stroo gelegd”. Hij was dus arm gemaakt en uitgesloten uit het zakenleven.

In het geval, dat hier volgt, werd een bekend Haarlemsch winkelier in den meest volstrekten zin van het woord op stroo gelegd.

De joden, die schuldig waren aan deze schanddaad, waren de volgende:

Harry Paardebek uit Haarlem,
Moos Paardebek Sr. uit Haarlem,
Moos Paardebek Jr. uit Haarlem,
Levie van Santen uit Rotterdam,
Arend van Santen uit Rotterdam
en Jacob Monasch uit Amsterdam.

Tot de meest bekende winkeliers in Haarlem behooren de Lamp's in de Barteljorisstraat. Toen de grootvaders en grootmoeders van thans nog kinderen waren, bestonden er reeds zaken van Lamp. In bovengenoemde straat zijn thans nog twee firma's van dien naam gevestigd. Een van die twee is Constant Lamp, die een zaak drijft in heerenmode-artikelen. Ongeveer tien jaar geleden was deze zaak het eigendom van een oom van den tegenwoordigen bezitter der zaak, en het was deze oom, die het slachtoffer werd van de bende joden, hierboven genoemd.

Over deze gebeurtenis zijn de volgende feiten bekend:

Bedoelde heer Lamp had de gewoonte 's morgens koffie te drinken bij Brinkman op de Groote Markt.

Daar maakte hij kennis met den beruchten Haarlemschen jood Harry Paardebek, welke kennismaking door den jood werd voortgezet. Na eenigen tijd, toen de heer Lamp blijkbaar murw gemaakt was, kwam een koop tot stand, waarbij de bende joodsche hyena's van Lamp het pand Barteljorisstraat en de geheele winkelinventaris en alle zich in het pand bevindende goederen kocht.

De joden waren dus heer en meester.

De inventaris en de enorme voorraad goederen van eerste kwaliteit werden tegen bespottelijk lagen prijs verkocht; het pand echter zou een som opbrengen, die volgens Lamp alles goed zou maken.

Maar dat kwam anders uit! Voor hyena's als deze joden bestaan de woorden eerlijk en eer niet, zij ken-

nen alleen geld en daarvoor doen ze alles.

De bende begon met de duurste en beste goederen te verkoopen aan andere joden, die elders zaken hadden in heerenmode-artikelen. Van datgene wat overbleef, aangevuld met een massa inferieure artikelen werd langen tijd een uitverkoop gehouden.

Er werd geweldig verkocht; het publiek betaalde hoge prijzen denkende met de gerenommerde goederen van den heer Lamp te doen te hebben!

De joden verdienden geld als water.

De officieele overdracht van het pand, voor een notaris, ondervond telkens moeilijkheden. Toen uitstel niet langer mogelijk was (de joden betaalden van „hun” huis geen huur) bleek de koper te zijn Harry Paardebek... die voor geen cent goed was.

Van den koop van het pand... kwam niets. De joden hadden den buit binnen. Kortom: de joden hadden hem grondig „op stroo gelegd”.

En vraagt men nu hoe dit alles mogelijk was, zonder dat iemand ingreep, dan kan het antwoord alleen

maar zijn: We leefden toen in een tijd, dat er in den o-zoo democratischen roomsch-rooden gemeenteraad drie joden zitting hadden. En die gemeenteraad had wel andere, belangrijker zorgen, evenals zijn hoofd, burgemeester Maarschalk, die zich later noemen liet Maarschalk van Rynnegom en die zelf alle zeilen bij zetten moest om te voorkomen, dat hij gedwongen zou worden elken dag weeraan den cipier van een strafgevangenis goeden morgen te wenschen.

Dat was ook voor de goede stad Haarlem de tijd van de gulden vrijheid... voor de joden en andere boeven!

ANTONIO EN DE MUZIEK

Ons volk is een Germaansch volk, dat het leven en zijn verschijnselen beoordeelt naar Germaansch-rassische inzichten. Men mag daarom verwachten, dat zij, die het volk voorgaan, in hun beoordeeling, de critici op elk gebied, zich vóór alles de verplichting jegens hun Germaansche wezen bewust zijn en meten met de maatstaven van hun hoge Germaansche levens- en wereldbeschouwing.

Deze inleiding is noodig om den lezer bekend te maken met den heer Antonio de Wal, kunstminnend medewerker van „Het Vaderland” en de producten van zijn verwarden artistieke geest. De pennevruchten van genoemden heer vinden sinds jaar en dag hun plaats in de kolommen van het zoo wispelturige Haagse decadentieblad en worden jaar en dag verwarder en on-Germaanscher. Blijkbaar maakt de kunstenaarsziel van den heer recensent voornoemd een evolutie door, die hem tenslotte voorgoed onmogelijk zal maken als Germaansch muziekbeoordeelaar. De mentaliteit der lezersschare verhindert logischerwijze het optreden van een gezonde reactie tegen dit weeë geschrijf. Het is ons bekend, dat er vele, met gevoel voor humor behelpende Hagenaars zijn, die „Het Vaderland” slechts dan koopen, wanneer zij vermoeden, dat Antonio weer eens uit zijn muzikalen slof geschoten is. Z'n „chevaleresque” recensies bezorgen menigeen een paar prettige oogenblikken.

Wij willen niet nalaten ook onzen lezers bekend te maken met de avonturen des harten van dezen zielsch-ontspoorden muziek-Don Juan, en drukken daarom een recensie af van 27 Februari j.l. Die gedeelten, welke ons het heele artikel door steeds weer zoo bijzonder verheugd hebben, hebben wij door specialen druk doen opvallen.

CASPAR CASSADO

CELLOVOORDRACHT — DILIGENTIA

Een goed volle zaal heeft zich verblijd over Cassado's verschijnen. Er is voortdurend warm geapplandiseerd. Cassado was

gul met zijn toegiftten: een CONZEND PRESTISSIMO PERPETUUM MOBILE, ULTRA VIRTUOOS, en een Spaansche Dans van Granados.

Cassado heeft een prachtig instrument van EEN APART, OUD EDEL SONOOR KARAKTER. Hij behandelt het met EEN VOLKOMEN MATERIEVRIJE STREEK. Met de techniek, SCHOON HORS CONCOURS, wordt niet ijdel gepronkt. Met den geest der werken neemt hij het ernstig, gaat tot op den bodem van hun karakter, weet daarbij ook aan het klavier te laten, wat speciaal des klaviers is. Hij is ZUIDELIJK CHEVALERESQUE EN OOK UNIVERSEEL, IETS NOORDELIJKE-MUZIEK-KAAL, naar zijn artistiek gerechtvaardigd welbehagen. Hij heeft DE NOBLESSE VAN DEN GRAND SEIGNEUR en de jeugd van den CELLOCHARMEUR, die hij echter geen van beide te veel POUSSERT. Hij houdt van een uiterlijk aangename rust, met een groote, dan weer fijne en sensitieve, bewogenheid van binnen. Kortom: Cassado is een ideale kunstenaar-cellicist.

Een Sonate van Vivaldi is geworden een ITALIAANSCH KLASIEKE DELICATESSE, naar den stijl, het wisselend toonvolume. DE BEZONKENHEID IN DE SLANKHEID EN RUST VAN DEN TEMPPISTROOM. In dit kleine, fijne kamer-muziekgeluid met de KLEINE, LICHT, LUCHTIGE, MAAR TOCH DIEP PAKKENDE STREKEN, deed Cassado vooral in het begin BIZONDER INTIEM EDELE DINGEN.

Wat die bezonken tempi betreft, die hebben me den heelen avond door weer zoo verheugd.

Vooraf in de eerste Cellosonate van Brahms (e-mol) werd steeds bijzonder ingehouden, TOT ENORME WINST VOOR ONS OM DE DIEPERE WAARDEN AU FOND TE KUNNEN OBSERVEEREN. Over het algemeen is de terugkeer tot de meer rustige (maar DES TE EDELER LEVENDBEZIELDE) tempi een te OPVALLEND HEERLIJK VERSCHILJENSEL, om er niet eens bijzonder op te wijzen. Ik voor mij heb er m'n heele (kranten-) leven voor gevochten, en me ontelbare malen verzet tegen de GLADHEID EN AGITOTEGEST, het voort voort, dat langen tijd EN VOQUE was, en al maar erger werd. Het is een groote vooruitgang in onzen tijd, dat eindelijk dat jachten en tegen elkaar opbieden, eens uit is, en de EDELE RUST (MAAR MET DIEP BEZIELD LEVEN) der waardiger, d.i. meestal aanmerkelijk langzamer tempi, weer ten volle beseft wordt, TOT HEIL VAN DE KUNST EN HAAR WAARDIGHEID EN HOOGHEID, EN TOT HEIL VAN DE EDELE REINE CULTUUR VAN HET MUZIEKLEVEN IN HET ALGEMEEN. EN IN ALLE LAGEN DAARVAN.

WAT KRIJGT IN CASU ZOO'N BRAHMS EEN EDELER, GROTER, AAN KARAKTER RIJKEN INHOUD! 'T WAS STERK, ZOOALS HAMMER EN CASSADO DAARBIJ, WAT MEN NOEMT, INHIELDEN, EN AAN ALLES DEN TIJD LIETEN TE WERKEN EN TE WORDEN, TE GROEIEN EN TE BLOEIEN, OM TE ONTLEDEN EN KALM-WAARDIG MAAR ZIELSSTERK SAAM TE STELLEN. Dat zooiets juist veel moeilijker is, zal menigeen onmiddellijk toegeven. De ARTISTIEKE ECONOMIE brengt

alle drie satzen zoo tot hun volle karakter-waarde. Cellist en pianist zitten elkaar niet in den weg, wachten niet op elkaar, om „ook eens een heurt te krijgen”, maar zijn steeds onverbrekkelijk EEN IN ELKAAR EN BRAHMS IN ALLE RUST EN DIEPTE TE DIENEN; in alle klaarheid en besonnenheid. Zoo komen de drie zeer onderscheiden karakters van de Sonate (oorspronkelijk was er nog een vierde deel, een Adagio) tot hun zelfstandig recht: het fijne, sierlijke Menuetto met den lichten Brahmsstoets, tusschen het meer pathetische eerste deel en meer knoestige derde deel, de trotsche finale met de sterke, maar volstrekt ongedwongen fuga-orde: EEN JONGER, GRACIEUS ZUSJE MET LACHENDE KIJKERTJES, TUSSEN TWEA ANDERE, STEVIGE BROERS, DIE HAAR BESCHERMEN EN ZOO OPVALLEND OP HAAR LIJKEN. EENZELFDE BRAHMSHART ALS ELK DER DRIE HEEFT.

De pauze scheidt Vivaldi en Brahms van Reger en Turina.

Reger heeft een opus 10 geschreven: 10 Deutsche Tänze, voor vierhandig klavier. Karl Hammer, de klavierpartner heeft de drie deelen: Comodo, Energico, Capriccioso bewerkt voor klavier en cello. Het is als zoodanig niet te hooren, zoo natuurlijk loopt alles en het klinkt uitstekend! Het zijn ECHTE JONGE REGERS, kort en veelzeggend, steeds verrassend door temperament en gril en TAL VAN PRACHTIGE HARMONISATIES EN MODULATIES.

De Sonatina van Turina is EEN FAMEUS INTERESSANT FOLKLORISTISCH BOEIEND SPAANSCH WERK, MEER NAAR DE RICHTING STRAUSS, DAN BIJ ANDERE LANDGENOOTEN. Het geheel is één groote improvisatie, EEN FANTASTISCHE VEELHEID VAN CANTABILE, SERENADE (DIKWILS ALS BIJ DEBUSSY: INTERROMPUE), VAN CADENCE EN TEMPERAMENTSCHOONE DRIFTEN EN EROTIKEN.

Het werk is heel sterk voor het instrument en den bespeler geschreven, die er zich solistisch kan uitleven, zonder concessies te doen en Cassado MAAKT DAAR EEN SCHOON CELLISTISCH CHEVALERESQUE VIRTUOOS GEBRUIK VAN, UITNEMEND GESONDEERD door zijn partner.

ZOO MUZIEKGEESTELIJK VERKWIKT GINGEN WIJ WEER DEN MAANLICHTEN AVOND IN.

A. de Wal

Ja, ja, die maan heeft heel wat op zijn geweten!

SCALA-THEATER

Potterstraat - UTRECHT - Tel. 12461

Van 6 tot en met 12 Maart:

Hans Moser

als douanebeambte in de

oerkomische film

LIEFDE KENT GEEN GRENZEN

(Ljebje ist zollfrei)

Tobis-film. Toegang 18 jaar

Vooraf:

Tobis Holl. en Ufa-wereldnieuws

Dames-hoeden-Fabriek Fa. E. C. POPPERT

BOOTEMAKERSSTRAAT 4-6 - TELEFOON 3928 - ZAANDAM

LEVERT UITSLUITEND AAN DEN HANDEL

TOBIAS DE SOKKELAERE

EN DE NIEUWETIJD

Sommige menschen hebben niet het minste gevoel voor verhoudingen, want zij schreeuwen hard als er niets te schreeuwen valt en zij zwijgen als de hemel zich zou willen openen om het onrecht, dat geschiedt, te verkondigen. Waarmee ik maar zeggen wil, dat de schijn vaak bedriegt en dat niet iedere mornnik een dienaar des Heeren is. Onze burgemeester b.v., Jhr. Staepelgack, had wel degelijk recht van spreken, toen hij ontslagen werd, maar hij zweeg, hoewel ik weet, dat in z'n inwendige binnenste de toorn zijner gramschap ziedde. Tenslotte is Jhr. Staepelgack, al deed hij wel eens wat raar, altijd een trouw dienaar van Koningin en Vaderland geweest, en dat zal hij blijven tot aan zijn laatsten snik. Van zijn onwankelbare trouw heeft hij onlangs een treffend staaltje ten beste gegeven, en dat heeft hem zijn baan gekost, zoodat hij nu kan gaan stempelen of in Duitschland werken, want van zichzelf heeft hij niets, zelfs zijn titel niet.

Op den avond van 31 Januari gaf de burgemeester een intiem familiefeestje, omdat het een feestelijke dag was, al vierden wij dien dag ook met een brok in het hart. Enfin, toen de feestvreugde een van haar hoogtepunten had bereikt, vanwege de echte koffië en de echte borrels en de echte eiersalades en allerlei dingen meer, zooals de echte radio, met de echte Nederlandsche stemmen, toen sprong de burgemeester op zijn bloed-eigen old-finish furniture, en hij riep met een stem, die telkens oversloeg van innerlijke emotie:

„Lang leve de kleine jarige — hik! Eens komt de dag der victorie — hik!” enzovoort, ongeveer een half uur lang, en hij werd steeds ontroerder en de tranen liepen ons over de wangen van het lachen en tot slot gingen we allemaal gearmd de straat op naar het marktplein en de burgemeester klom op het bordes van het gemeentehuis om een toespraak te houden, en hij riep met luider stemme:

„Volksgenooten!”

waarna hij zich van schrik verslikte, zoodat het een heelen tijd duurde alvorens hij kon uitroepen:

„Ingezeten in alle deelen des Rijks!”

hetwelk Jeanet, die een nicht op

Curaçao heeft, in snikken deed uitbarsten, waardoor de burgemeester zóó getroffen werd, dat hij het Wilhelmus inzette, welk voorbeeld wij na verloop van eenigen tijd, toen wij onszelf weer meester waren, ieder op onze beurt volgden, zoodat een koraal van edele stemmen in de zuivere nachtelijke stilte omhoog klaterde. Toen de burgemeester in het midden van het veertiende couplet was en ik pas aan het negende, stapten er twee uniformen de markt op en de burgemeester, die 't direct zag, riep: „Verraad, verraad!” en daarna „Te wapen!”, maar niemand had een wapen, weshalve wij allen versteend bleven kijken. De uniformen stapten op het bordes toe, dat stond te beven van angst, en ze vroegen iets in een uitheemsche taal en toen zagen we pas, dat het Deutsche uniformen waren, zoodat onze vrijheidszin met een schok ontwaakte en wij in versneld tempo voortgingen met het Wilhelmus. Maar de burgemeester voelde zich vóór alles magistraat, hoeder der gemeenschap, hoofd der schutterij, en hij riep met zwellende aderen:

„Wat?! Na twaalfen op straat? Ik ben het hoofd der plaatselijke politie meneer en ik heb de wetten van dit land te handhaven! U is m'n arrestant! Grijpt hem, burgers!”

En aangezien wij juist met het dertiende couplet klaar waren, deden wij een massalen aanval op de rechterflank, waarop de twee uniformen hun revolvers trokken en een schot in de lucht losten, zoodat Jeanet en mevrouw Pinkelmans met een daverenden gil in zwijm vielen, waarop plotseling iedereen tot zichzelf kwam en zag, dat er maar één uniform was, die ons sommeerde naar huis te gaan, omdat 't kwart voor drie was, waarop Jhr. Staepelgack ook al had gezinspeeld. Enfin, omdat we tóch in de meerderheid waren, zoodat er van capitulatie geen sprake was, zijn we toen maar gegaan, maar de burgemeester is den volgenden dag ter verantwoording geroepen, en omdat hij de waarheid liefheeft en stoelen of banken veratschuwt, zei hij onverbloemd, waar hij op stond, zoodat hij als de eerste de beste kwajongen ontslagen werd, waaruit alweer blijkt, dat wij onze vrijheid volkomen kwijt zijn, wat iedereen trouwens wist, omdat de radio het da-

gelijks te kwart voor twee, zeven uur en kwart voor negen zegt.

Een en ander, in het kort hierboven geresumeerd, dient slechts om u, geachte lezers van „De Misthoorn”, een helder inzicht te geven in de nooden van alle waarachtige vaderlanders in dezen tijd. Men spot wel eens met ons, maar wij hebben het heusch niet licht, omdat wij vasthouden aan onze beginselen, die ons heilig zijn. Wat daar gekletst wordt over omwenteling en dynamiek en zoo is allemaal maar larie.

TOBIAS

MELDINGSPLICHT!

Er zijn nog veel Nederlanders, die liever hier lanterfantten, dan werken in Duitschland. Zelfs werklozen uit een gezin, dat gesteund wordt, vinden allerlei bezwaren uit, op grond waarvan zij niet voor tewerkstelling in aanmerking zouden kunnen komen. Het zijn de flinksten niet, maar hokvastheid, gehechtheid aan eigen streek, vrees om zich in het volle, zij het onbekende leven te wagen, spelen eveneens een rol. Dat deze terughoudendheid, die bovendien wordt gestimuleerd door de nog vrij algemeenen tegenzin tegen Duitschland, het land immers, waaraan wij alle onaangenaams, schaarschte van voedingsmiddelen, van brandstof, van tabak en dan, natuurlijk, ook den oorlog danken, desnoods met krachtige middelen moet worden overwonnen, nu het er op aan komt alle krachten in Europa te mobiliseeren, vóór Europa, behoeft voor de goedwillenden geen toelichting. En aan de niet-goedwillenden moeten wij ons maar niet al te zeer storen.

Dus: Meldingsplicht voor allen tusschen 18 en 40 jaar die geen arbeid, geen eigen inkomsten hebben. Kennelijk wordt daarmee bedoeld: geen of voldoende eigen inkomsten uit eigen arbeid. Want het gaat niet om die inkomsten in hoofdzaak, doch om het aanwenden van ieders arbeidskracht te algemeenen nutte.

Evenwel leidt het gebruik van de woorden eigen inkomsten tot ongewenschte ontduiking van datgene, wat de bedoeling is van de verordening.

Als bijvoorbeeld Papa een vermogen bezit, benevens een paar zoons, die buiten emplooy zijn, omdat het met de „baantjes” tegenwoordig niet meer zoo vlot loopen wil, en hij wenscht deze zoontjes te vrijwaren van tewerkstelling elders, een tewerkstelling bovendien, waarbij zij wel eens kans konden lopen op een paar vuile handen, staat er hem dan in ons goede Nederland geen weg open? Toch wel!

„Er zijn behalve rechters ook nog notarissen in Berlijn.” Als het vaderlijk vermogen nu reeds wordt verdeeld — waarom eigenlijk ook niet — en de zoontjes dus eigen vermogen „verwerven”, dan heb-

Niet mooie woorden moeten ons er bovenop helpen, maar daden, stoere mannendaden, zooals onze voorouders gepleegd hebben b.v. in Indië en zooals Jhr. Staepelgack in Leuterkerke. Temidden van deze zondige wereld, waar de ontucht en de machtsvergoding hoogtij viert, moeten wij pàl staan op onze principes en wij houden den blik vol ootmoed gericht op de liefelijkheid van hogere dingen, die ons voor oogen zweven. En in onze ooren klinkt de schoonste muziek, door teere vingers voortgebracht op harpen van het edelste goud en bazuinen en klaroenen schallen de vreugde uit en welluidende klanken spreken een blijde boodschap — om kwart voor twee, zeven uur en kwart voor negen.

ben zij daaruit ook eigen „inkomen” en de zaak is gezond. Desnoods kan de geheele overdracht wellicht een geheel fictief karakter erlangen. Maar het doel is bereikt en daarom gaat het! Is het doel bereikt? Gesteld aan „eigen inkomsten” wordt den uitleg verbonden: uit eigen arbeid verkregen. Of, wat ook mogelijk is, overdrachtstransacties als bovenbedoeld en gesloten na een bepaalden datum bezitten geen rechtsgeldigheid ten aanzien van den meldingsplicht, dan is het doel ook bereikt. D.w.z. het doel van de overheid en dat van de brave ontduikers, echte Nederlanders overigens natuurlijk, net niet.

Het komt ons voor, dat de betrokken autoriteiten hun aandacht aan deze aangelegenheid mogen besteden. Want wat wij hier signaleeren is geen fantasie, doch reeds werkelijkheid.

(Vervolg van pag. 9)

Ik voelde mij niet op mijn gemak. „Kan ik nu wel in den Hemel blijven?” vroeg ik bezorgd. „Word ik niet weggejaagd?”

De goede Petrus begon smakenlijk te lachen. „Maak u maar niet ongerust!” zei hij. „Daarover heeft de Godenverzwelger niets te vertellen!”

hebben hier de C.B.S., de Commissie van Bestuur der Schepping, die uit twaalf Theologen bestaat en die al dergelijke beslissingen neemt. De Brandende Vuurzuil moet alleen maar de besluiten van de C.B.S. onderteekenen.”

„En als hij nu eens weigert...?” twijfelde ik nog.

„Weigeren...?? Ha, ha, ha!” grinnikte Petrus. „Tegenover een Theoloog! Stel je voor. Hij zou onmiddellijk zijn betrekking kwijt zijn!”

Daarmede was mijn laatste zorg weggenomen. Het interview met Jahwè had weliswaar niet veel positiefs opgelverd, behalve de belofte van de uiteindelijke overwinning der Goede Zaak, maar mijn eeuwigdurend verblijf in de Hemelsche Demokratie was tenminste verzekerd.

Met het rustige gevoel van iemand, die pas de honderdduizend getrokken heeft, passeerde ik met Petrus de paleiswacht, die plechtig salueerde.

„De Volksche Boekhandel”

v/h Boekhandel „Kennemerland”, Heemstede

BINNENWEG 91 — TELEFOON 29458

ZANDV. LAAN (KIOSK) — TELEF. 27702

Leert de ware gedaante der Joden kennen en koopt onze „WESTLAND”-UITGAVEN:

FRIISCH:	De Valsche God	f 3.50
KEUCHENIUS:	Uit den Talmoe	f 1.10
v. SANTEN:	Dr. Nathan Oppenheim's medicinale baden	f 3.50
KOMMOS:	Joodsche Wereldpolitiek	f 0.30

Tevens meerdere uitgaven op dit gebied.

Kam. J. RIGTER,

DE STEM DER PERS!

DE GERMAANSCH ZIEL

Het is moeilijk het eigenaardige karakter der Germaansche ziel onder woorden te brengen. Maar het blijkt uit de wijze, waarop zij zich openbaart. Er sluimert in onze geest een heimwee naar iets, dat buiten de vertrouwde sfeer der dagelijksche dingen ligt, een verlangen om uit de verworvenheden van het oogenblik op te breken naar een droomwereld achter den horizon. De talrijke scharen van Germanen, die in de volksverhuizing en in den Viking-tijd op avontuur uittrokken, de landverhuizers van later eeuwen, die hun fortuin in onbekende gewesten beproefden, zij ook werden door dit onstillbare verlangen getrokken; het is datzelfde verlangen, dat de ontdekkers naar alle delen van den aardbol deed uitzwermen en dat onze schilders en dichters steeds weer uitdrijft naar het klassieke Zuiden met zijn stralender hemel, zijn fellere zon en zijn strakkere vormen. Het is als in de oude sage van den gebroken ring: de Germaansche mensch heeft in zijn hand de eene helft en rust niet voor hij de andere heeft gevonden. De Germaansche ziel zoekt naar de aanvulling van wat zij zelf meent te onthouden.

Die innerlijke onbevredigdheid is in het Germaansche geestelijke leven een schepend element. Zij wil zich uiten en zoekt naar vormen, zij kan zich vastklampen aan wat zij als vorm heeft leeren aanvaarden, maar telkens toch komt weer het oogenblik, waarin die vormen wegsmelten in den gloed van het onbedwingbaar oploeiende verlangen. De Germaansche geest vindt niet in den vorm de voltooiing van zijn innerlijk leven, maar slechts de tijdelijke beheersching van zijn scheppingsdrang. Hij kan zich daarom nooit in een vorm volledig uitgedrukt achten; er komt een tijd, dat deze als knellend gevoeld wordt. Onophoudelijke zelfvernieuwing kenmerkt het wezen van den Germaanschen geest en dat volk heeft de oerkrachten der ziel nog ongerept bewaard, dat in staat is de vaste zekerheid van het verworvene voor het droombeeld van een hooger geluk te verlaten.

In beschouwingen over den Nederlandschen aard zal men gaarne den nadruk gelegd zien op onze ingetogenheid, die het uithoudende schuwt, op onze degelijkheid, die de ondoordachte hoogvliegheid veroordeelt, op onze zelfbeheersching, die het gevoel binnen passende grenzen gebonden houdt, op onze eerlijke onopgesmuktheid, die den schoonen schijn met wantrouwen beschouwt. Het zijn typisch burgerlijke deugden, die geprezen worden; het is de nederigheid van de kleine luiden, die daarom niet weinig gevoelig zijn voor een blij van waardeering; het is geknakte trots, die het niet meer waagt den hemel te bestormen. Dat is stellig niet een Germaansche levensgevoel; wij zouden wel wenschen, dat die soms wat kleinmoedige bescheidenheid van een volk, dat zich tevreden stelt met datgene, waarin een klein volk groot mag zijn, zou wijken voor een manmoedige overtuiging, die de grenzen van het denken en handelen uitzet zoo ver als de innerlijke drang dit verlangt.

Dit zal althans iedereen duidelijk zijn: een nieuwe oriëntering op den Germaanschen grondslag van ons wezen zal moeten leiden tot een herwaardeering van onze geheele vaderlandsche cultuur. Men kan onze geschiedenis ook anders bezien dan van het standpunt der alle vroegere en latere tijdperken overschaduwende Gouden Eeuw, als men in deze reeds de vervreem-

ding van ons Germaansche wezen onderkent en daarin de oorzaak voor den geleidelijken neergang van de 18de en de 19de eeuw gaat zien. Deze is dan niet alleen te wijten aan het feit, dat onze vaderlandsche cultuur in de 17de eeuw zich zou hebben overspannen, noch ook kan zij vergoelikt worden als een herleiding tot de bescheiden plaats, waarop een volk van luttele miljoenen in het huidige Europa aanspraak maken mag. Het verwijt, dat wij een volk zonder geschiedenis geworden zijn, treft waarlijk niet de niterlijke omstandigheden, waaronder wij geleefd hebben, maar het gebrek aan wil om geschiedenis te scheppen. De opvatting, dat de geschiedenis van een volk in de allereerste plaats bestaat in de ontplooiing van de daarin werkzame politieke krachten, zal dan in de plaats treden van die andere, nu met zooveel ijver aangeprezen beschouwing, dat het de daden van cultureelen en technisch-economischen aard zijn, die voor het forum der historie den doorslag geven. Voor zoover onze Gouden Eeuw een tijdperk van geestelijken bloei geweest is, was zij dit, omdat zij ook dat van onze grootste nationale machtsvorming was en daarom ook als uitdrukking van de levende politieke krachten in ons volk.

Het spreekt daarom vanzelf, dat de zuivere cultuurverschijnselen, literatuur, beeldende kunsten, godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap, anders beoordeeld zouden worden als daaraan de maatstaven van Germaanschen geestelijken aanleg zullen worden aangelgd. Als heuristisch principe zou dit reeds aanbeveling verdienen. Licht en schaduw zouden anders worden verdeeld; het zwaartepunt zou elders moeten vallen. Een daarbij noodzakelijke eenzijdigheid zal niet te vermijden zijn, maar niemand zal dit als verwijt laten gelden, die heeft ingezien, dat ook de tot nu toe heerschende cultuurbeschouwing in den ban van velerlei vooroordeelen gekluisterd was. Wij zullen de vruchtbare synthese aan de toekomst moeten overlaten; onze taak is het den aard en de waarde van de Germaansche elementen in ons vaderlandsche cultuurleven aan een hernieuwd onderzoek te onderwerpen. Dan mogen wij hopen op een tijd, waarin wij niet alleen den hechten Germaanschen ondergrond onzer cultuurscheppingen zullen hebben blootgelegd, maar ook aan den arbeid gaan om daarop een eigen daarbij passenden bovenbouw op te trekken.

(Prof. Jan de Vries in „Nederland“)

DE NEDERLANDSCHE TAAL in de groote Europeesche ruimte

Nederland is voor den duur van den oorlog van den overzeeschen handel afgesneden. Tal van bloeiende ondernemingen zooals bijvoorbeeld onze scheepvaartmaatschappijen, onze moederlandsche werkgemeenschappen van koloniale ondernemingen, onze internationaal verlate grootbedrijven en andere zijn van een gedeelte van hun winstbronnen afgesneden.

De leiders dezer ondernemingen hebben tot nu toe veelal de houding aangenomen, dat zij, beperkt als zij meenen te zijn tot het Nederlandsche grondgebied in Europa, geenerlei werkzaamheid kunnen ontwikkelen, om hun apparaat wederom in het bedrijfsleven in te schakelen. De tijd zal deze heeren aldus dwingen vroeger of later om steun bij de overheid aan te kloppen voor de instandhouding van hun bedrijf in Europa.

Aan onwilligen, die meenen voor hun morrenden lediggang of voor hun stille tegenwerking nog een premie van staatswege te mogen ontvangen, zal zulks niet alleen worden geweigerd, doch zij zullen op hardhandige wijze in het algemeen belang van het Nederlandsche volk van hun plaats worden verwijderd en door anderen worden vervangen.

Gezien vanuit het belang van de Nederlandsche Volksgemeenschap is de taak, die Nederland en in het bijzonder dat volksdeel, dat zich uit de fossielenpolitiek bevrijd heeft, in de Europeesche grootruimte heeft, tweeledig!

- 1e. De instandhouding der Nederlandsche economische apparatuur en zijn leiderschap zooals deze zich ontwikkeld hebben in de eeuwen van imperiale ontplooiing.
- 2e. De inzet en de dienstbaarmaking dezer apparatuur aan de huidige oorlogvoering en aan de Europeesche samenwerking in het tijdperk van vrede, dat op dezen oorlog zal volgen.

Een steriele werkeloosheid zal niet langer worden geduld en hier zij tegelijkertijd mededeeling gedaan van het feit, dat thans reeds in alle stilte voorbereidingen worden getroffen, om met behoud van het apparaat en de schatten van ervaring, die in het verleden zijn verzameld, Nederlandsche specialisten in organisch verband in de Europeesche werkgemeenschap in te schakelen.

De Asmogendheden strijden tegen de Bolsjewistische regering van Moskou en de met hen verbonden democratieën. In dezen strijd op leven en dood zal Duitschland alle krachten moeten inschakelen voor het onmiddellijke doel, het winnen van dezen oorlog. Het instellen van de keus is niet langer mogelijk. Wie door zijn passieve houding zich tot een bondgenoot maakt van het menschenonteerende Bolsjewisme, zal verdwijnen moeten. Op korten termijn zijn thans reeds maatregelen te verwachten, die den vollen inzet van elken werker op het Europeesche vasteland zullen bewerkstelligen. Elk initiatief, dat thans van Nederlandsche zijde wordt genomen, bepaalt mede de plaats, die ons volk na het sluiten van den vrede in het nieuwe Europa zal innemen.

Voor het zoeken naar nieuwe wegen zullen telkens grootere ruimten ter beschikking staan. Als gedurende dezen zomer de Duitse legers de Bolsjewistische horden in hun barre, hongerende achterland zullen hebben teruggedragen, dan zullen in de Russische gebieden de werktaken voor het grijpen liggen.

Hoe snel echter de tijd gaat, bewijst de afkondiging van den burgerlijken dienstplicht voor Nederlandsche arbeiders in Duitschland. Het gaat hier, zooals hierboven reeds is uiteengezet, om den maximum-inzet van de Europeesche arbeidskrachten in een strijd tegen het Bolsjewisme en de daarmee verbonden machten. Het vernietigen dezer machten is een socialistisch belang van de allereerste orde. 150.000 Nederlandsche arbeiders, die thans reeds in Duitschland werken, arbeiden voor de gemeenschappelijke zaak, evenals de meer dan twee miljoen werkers, die hier te lande dag in, dag uit hun krachten ter beschikking stellen. Nederlandsche ondernemers krijgen nu een laatste kans om bij de inschakeling in de Europeesche productie zelf de leiding te nemen of hun deskundige medewerkers naar andere organisaties te zien overhevelen.

Wij blijven gelooven in het Nederlandsche leiderschap, in het doorzicht van het Nederlandsche volk. Wij vertrouwen dan ook, dat in de naaste toekomst tienduizenden, die tot nu toe nog aarzelden, zich zullen voegen bij diegenen, die reeds vroeger tot de overtuiging zijn gekomen, dat een eensgezind en gelukkig Europa alleen kan groeien, als de mannen en vrouwen van het vasteland de handen ineen slaan.

(Mr. M. M. Rost van Tonningen in „De Waag“)

ABONNEERT U OP ONS BLAD

Aanbevolen Café's en Restaurants.

DEN HAAG

TIROLER HOF
Annastraat 17, Den Haag
Deutsches Bier - Wiener
Küche - Mässige Preise
T. 116485, Inh. H. Fichter

DORTMUNDER HOF
Special Ausschank ausschliesslich Deutscher
Biere - Vergunning
Toussaintk. I. h. Veenkade

ZUM KLAUSNER
Das Haus der guten Küche
Der Biere und Weine
Den Haag, Heerengr. 18
Telefoon 11.46.93

HAARLEM
STATIONSKOFFIEHUIS
v.h. FIRMA KUYPERS
Stationsplein 12
Electrisch gekoeld bier
L. v. d. HAVE

AMSTERDAM

CAFE STADSLICHT
Reguliersdwarsstraat 103
Telef. 36910
Treffpunt van alle kameraden

Bezoekt Café PALACE
Thorbeckeplein 16
Tel. 34782 Amsterdam
Dagelijks CONCERT
Intim und Gemütlich
Prima Consumptie

HIER MOET UW NAAM STAAN!

HIER MOET UW NAAM STAAN!

RIDDER-KLAUSE
Rijswijkseplein
Verkeerslokal der
Deutschen Wehrmacht

MACHINEHERSTELPLAATS
JOH. KOKKELKOREN
Reperateur voor grafische werktuigen
Spec. voor Heidelberg Drukautomaten
RAAMSTEEG 12, HAARLEM

Klare Duitse taal

De wezenlijkste faktor, waardoor de gehele tegenwoordige Duitse oorlogvoering zich van die van den wereldoorlog onderscheidt, is gelegen in de omschakeling van kontinentaal op oceanisch en daarmee van land- op zeestrategisch denken. In de jaren 1914-'18 streed de Duitse vlootleiding er meermal tevergeefs tegen, dat de zee als secundair oorlogstoneel beschouwd werd en tenslotte heeft Duitschland toen den oorlog verloren, omdat het dien ter zee verloor. De uit deze erkenning te trekken leer kan dus alleen luiden, dat de uiteindelijke, duidelijke overwinning alleen door het breken van de Britsche heerschappij ter zee kan worden bevochten. Aangezien Englands invloed in de wereld en zijn weerstandskracht op zijn overzeesche verbindingen en zijn vloot berusten, moet iedere oorlog tegen Engeland in de eerste plaats een zeeoorlog zijn. Englands lot wordt inderdaad in den veel-genoemden slag op den Atlantischen Oceaan bezegeld.

(„Deutsche Allgemeine Ztg.“, Berlijn)

M. H. GAUHL & Co.
Bontwerker voor het betere genre
Den Texstraat 10
AMSTERDAM — Telefoon 37426

AMSTERDAM

Het mosselen bij VAN DER EIJKEN.
met bloe of snaps: dan zal 't u blijken.
dat het een „goden“-eten is.
De prijs is billijk — kom maar kijken.
t wordt gereserveerd als bij de rijken —
gewend als men dat van ons is.
Dus ga vandaag naar VAN DER EIJKEN
gh weet bij 't scheiden van geen wijken.
Als 't klokje van elf uur er is.
Café G. H. VAN DER EIJKEN
VIJZELSTRAAT 49 — TELEFOON 31208

Te Amsterdam, op 't Rembrandtsplein,
Kunt ge onder elkander zijn.
Maakt dus gebruik van onzen tip
En bezoekt allen **CAFÉ TRIP**
REMBRANDTSPLEIN 35, Tel. 37157

WIJ KOOPEN ALLE SOORTEN
OUD PAPIER
VAN DRUKKERIJEN, FABRIEKEN ENZ.
WED. C. BENDER
RUSTENBURGERSTR. 34-38 - TELEF. 95061

Wat Gorrée niet lассchen kan
Geef dat gerust den vuilnisman.
Smederij G. J. Gorrée
GER. DOUSTRAAT 3-5 - TEL. 20787

EDUARD WESSING & ZON

ASSURANTIEBEZORGERS
Rokin 88-90, Tel. 30760 en 47611
verzorgen op vakkundige wijze
AL UW VERZEKERINGEN

Zuigers

Wij fabriceren (gieten)
zuigers voor iederen motor
Alle typen FORD met
olieveer onder de pen

N.V. Handel-Mij. Otto Müller
Kerkstraat 425-427. AMSTERDAM-C.

De Verkeers Politie Gids

is het EENIGE politiegids, dat
naast vak-literatuur

blijken geeft

den NIEUWEN TIJD, die wordende
is, te verstaan.

Vraagt PROEFNUMMERS aan de
Administratie: Kerkstraat 375
Amsterdam-(C.) Telefoon 36171

PRACHTCOLLECTIE
Moderne
SCHILDERIJEN
in elk genre
Speciaal adres
voor omlijstingen.

HET LIJSTENHUIS

J.B. BALKSTRA
BILDERDIJKSTR. 207 Tel. 81253

Gebr. THEUNIS

AMSTERDAM, Lijnbaansgracht 70
vragen te koop
oude vlaggen en/of vlaggendock
Zijn ook koopers van LOMPEN
EN PAPIER in elke hoeveelheid.
Telefoon 49326

M. ZEILMAKER — AMSTERDAM
Schrijfmachinehandel
Marnixstraat 7 — Telefoon 48616
Levering en reparatie van alle
kantoor machines

MEUBELN huis en haard

COMPLETE
WONINGINRICHTINGEN
GROOTE VOORRADEN
LAGE PRIJZEN

120
MODELKAMERS

HEERENGRACHT 500
VIJZELSTR 77, A'DAM
TEL 31215-44825

„DE VOLKSCHHE BOEKHANDEL“

POSTGRO 449397 — LEIDSCHESTRAAT 83 — TELEFOON 43975
BOEKEN — BROCHURES — TIJDSCHRIFTEN
KANTOOR- EN SCHRIJFBEHOETEN

Wij vragen Uw aandacht voor de volgende boekwerken:

De Valsche God	f 3.50
Nathan Oppenheims Medicinale Baden	3.50
Komt er inflatie?	2.90
De Kruistocht van Generaal Taillehaeck	4.95
De Vreemde Storm	1.50
Onze Indische Geschiedenis	4.10
Peking onder Bliksemlicht	3.90
Volk van Nederland (Jan de Vries)	14.15
Hollands Glorie	4.70
Dr. Vlimmen (dundruk)	2.90
Tusschen twee volken (Boerenoorlog)	4.05
Brood en Zout	3.40
Joodsche Wereldpolitiek	0.30
De Oorsprong van ons Volk	0.30
Das Erkennen vom Flugzeugen (vliegtuigtypes)	0.70
Adler Jahrbuch 1942	0.80

EVEN EEN TELEFOONTJE OF STORTING OP ONZE POSTGIRO-
REKENING EN U ONTVANGT HET GEVRAAGDE PER OMGAANDE
Kant. VAN DER MEULEN

MAISON RICHE

Bewindvoerster: E. Koot—v. Groningen

DAMESJAPONNEN

VAN WOUSTRAAT 64, AMSTERDAM, TELEFOON 28295

Kameraden in Zuid!

Uw boekhandel is:

Fa. HEMERIJCK,

KONINGINNEWEG 137 TELEFOON 20196

Boeken en brochures op ieder gebied

Speciaal aanbevolen:

v. Geelkerken: Voor volk en Vaderland	f 6.50
H. Herse: Ruiters voor Zuid-Afrika	3.90
Wagemann: Komt er inflatie?	2.90
W. v. Santen: Dr. Nathan Oppenheims Medi- cinale Baden	3.50

DEN HAAG

BLOEMENMAGAZIJN „JOTY“

224 a. Laan van Meerdervoort
Telefoon 334850 — DEN HAAG
Levering door het gehele land.

Uniformpetten - W.A. - Mutsen
PETTENFABRIEK

Jacq. A. MULDER

Corn. Speelmanstr. 3 - Tel. 720321
Den Haag

Gebr. TH. & L. BOERS Mzn.
Geestbrugweg 22 - RIJSWIJK Z.-H.
(Holland)

HANDELSMERK
MB
SEDERT 1889

Import, Engros,
Export, Aardappelen,
Groenten en Fruit
Telegr. adres: Embee
Rijswijk (Z.-H.)
Tel. Den Haag 118648
en 779130 - Delft 1253

Bezoekt de

RESI BAR

Korte Poten 18 - Den Haag

Het toppunt van gezelligheid,
aanbevelend,

PIET RIJKE en RESI LINDNER

N.V. JAN SPIERDIJK

Oudste adres voor

MEUBELN

Groote Markt 20

hoek Luth. Burgwal

Tel. 11652 — DEN HAAG

SALON-, HUIS- EN

SLAAPKAMERS

ROTTERDAM

TE KOOP GEVRAAGD:

Batterij

Radiotoestellen

alleen fabrieksapparaten. Even-
tueel in te ruilen voor nieuwe
wisselstroomtoestellen.

Aanbiedingen:

Technisch Bureau „RAHA“

Gr. Hilledijk N. 173, tel. 71902

ROTTERDAM

UTRECHT

J. H. DE GROOT
Koekoekstraat 15 — UTRECHT
Goud, zilver en horloges
Herstellinrichting

GALESLOOT N.V.
Lederhandel en Schoenmakerij
Vinkenstraat 7
Telefoon 18524 — UTRECHT

H. HAGENS Stoomwasscherij
Gildstraat 159 - Telefoon 11595
UTRECHT
VRAAGT TARIJVEN

Kameraden,

koopt bij kameraden
(adv.)

WONINGINRICHTING „WW“
ANTH. MATTHAEUSLAAN 35 a
UTRECHT — Telefoon 12971
Vraagt nu aan ons eens prijs!
„Alles voor Uw woning“

ARNHEM

Voor al uw drukwerk een goed adres?

Verkrijgbaar op vertoon van
LIDMAATSCHAPSKAART 1941
aan Kringhuis Arnhem

HOOG-
BETON-
WEGEN-

BOUW

Fa. Gebr.

P. en J. REYNHOUDT

GROND- EN HEIWERKEN

1e WETERINGDWARSSTR. 50 a, AMSTERDAM C., TEL. 40517